

EVROPSKÝ
ÚČETNÍ DVŮR

Zvláštní zpráva č. 11

2013

ZAJIŠTĚNÍ SPRÁVNOSTI ÚDAJŮ O **HRUBÉM NÁRODNÍM
DŮCHODU (HND)**: STRUKTUROVANĚJŠÍ A CÍLENĚJŠÍ
KONCEPCE BY ZLEPŠILA ÚČINNOST OVĚŘOVÁNÍ
KOMISE

CS

Zvláštní zpráva č. 11 // 2013

**ZAJIŠTĚNÍ SPRÁVNOSTI ÚDAJŮ
O HRUBÉM NÁRODNÍM DŮCHODU (HND):
STRUKTUROVANĚJŠÍ A CÍLENĚJŠÍ KONCEPCE
BY ZLEPŠILA ÚČINNOST OVĚŘOVÁNÍ KOMISE**

(podle čl. 287 odst. 4 druhého pododstavce Smlouvy o fungování EU)

EVROPSKÝ ÚČETNÍ DVŮR
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Lucemburk
LUCEMBURSKO

Tel. +352 4398-1
Fax +352 4398-46410
E-mail: eca-info@eca.europa.eu
Internet: <http://eca.europa.eu>

Zvláštní zpráva č. 11 // 2013

Mnoho doplňujících informací o Evropské unii je k dispozici na internetu.
Můžete se s nimi seznámit na portálu Europa (<http://europa.eu>).

Katalogové údaje jsou uvedeny na konci této publikace.
Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie, 2013

ISBN 978-92-9241-401-6
doi:10.2865/35446

© Evropská unie, 2013
Reprodukce povolena pod podmínkou uvedení zdroje.

Printed in Luxembourg

OBSAH

Body

ZKRATKY

GLOSÁŘ

I–VIII SHRnutí

1–17 ÚVOD

10–17 OVĚŘOVÁNÍ ÚDAJŮ O HND POUŽÍVANÝCH PRO VLASTNÍ ZDROJE, KTERÉ PROVÁDÍ KOMISE

10–11 ODPOVĚDNOSTI V RÁMCI KOMISE A ÚLOHA VÝBORU PRO HND

12–13 ČINNOST V RÁMCI OVĚŘOVÁNÍ

14–17 POŽADAVKY NA PODÁVÁNÍ ZPRÁV

18–23 ROZSAH, KONCEPCE A METODIKA AUDITU

24–92 PŘIPOMÍNKY

24 LZE OČEKÁVAT, ŽE KOMISÍ PROVEDENÉ OVĚŘENÍ POVEDE KE ZKVALITNĚNÍ ÚDAJŮ O HND ČLENSKÝCH STÁTŮ, ALE...

25 ... TOTO OVĚŘENÍ NEBYLO DOSTATEČNĚ STRUKTUROVANÉ A CÍLENÉ, NEBOŤ...

26–36 ... EUROSTAT VHODNĚ NEPLÁNOVAL SVOU ČINNOST A NESTANOVOVAL JEJÍ PRIORITY

31–32 NEBYLO NÁLEŽITĚ PROVÁDĚNO POSOUZENÍ RIZIK SLOŽEK HND

33–36 NEBYLA ŘÁDNĚ PROVEDENA ANALÝZA NÁKLADŮ A PŘÍNOSŮ

37–46 ... EUROSTAT NEUPLATNIL JEDNOTNÝ PŘÍSTUP K OVĚŘOVÁNÍ NAPŘÍČ ČLENSKÝMI STÁTY

39 NEBYLY NÁLEŽITĚ DOKUMENTOVÁNY KONTROLY VYCHÁZEJÍCÍ Z DOTAZNÍKU K HODNOCENÍ SOUPISŮ K HND

40–42 NEDOSTATKY U PROVÁDĚNÍ PŘÍMÉHO OVĚŘOVÁNÍ

43–44 CHYBÍ KRITÉRIA PRO STANOVENÍ ZVLÁŠTNÍCH VÝHRAD U JEDNOTLIVÝCH ZEMÍ

45–46 PRŮŘEZOVÉ ZVLÁŠTNÍ VÝHRADY NEBYLY STANOVENY PŘIMĚŘENĚ

- 47–67 ... EUROSTAT NEPROVÁDĚL DOSTATEČNOU PRÁCI NA ÚROVNI ČLENSKÝCH STÁTŮ**
- 48–56 OMEZENÝ ROZSAH EUROSTATEM PROVEDENÝCH OVĚŘENÍ SOUPISŮ K HND
- 57–64 EUROSTAT NEZJISTIL PROBLÉMY TÝKAJÍCÍ SE SOULADU S ESA95 A KVALITY ODHADŮ V NÁRODNÍCH ÚČTECH
- 65–67 LÉPE CÍLENÉ OVĚŘOVÁNÍ BY MĚLO DOPAD NA POMĚRNÉ PŘÍSPĚVKY ČLENSKÝCH STÁTŮ
- 68–76 ... EUROSTAT DOKONČIL SVŮJ CYKLUS OVĚŘOVÁNÍ POZDĚ**
- 71–73 NADMĚRNÉ UŽÍVÁNÍ OBECNÝCH VÝHRAD
- 74–76 VELKÉ REVIZE NEBYLY DOSTATEČNĚ ZKOUMÁNY
- 77–92 ... O OVĚŘENÍCH EUROSTATU NEBYLY ODPOVÍDAJÍCÍM ZPŮSOBEM PODÁVÁNY ZPRÁVY**
- 79–82 HODNOTÍCÍ ZPRÁVY EUROSTATU O HND ČLENSKÝCH STÁTŮ NEBYLY VŽDY ÚPLNÉ, TRANSPARENTNÍ A JEDNOTNÉ
- 83–87 KAŽDOROČNÍ STANOVISKA VÝBORU PRO HND NEJSOU V SOULADU S PRÁVNÍMI PŘEDPISY A NEMAJÍ VYPOVÍDACÍ HODNOTU
- 88–90 VÝROČNÍ ZPRÁVY O ČINNOSTI GRŮ PRO ROZPOČET UVÁDĚLY JEN ČÁSTEČNÉ HODNOCENÍ
- 91–92 VÝROČNÍ ZPRÁVY O ČINNOSTI EUROSTATU UVÁDĚLY JEN ČÁSTEČNÉ HODNOCENÍ
- 93–98 ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ**
- PŘÍLOHA I – VLASTNÍ ZDROJE ZALOŽENÉ NA HND ZA ROKY 2002, 2007 A 2010 PODLE ČLENSKÝCH STÁTŮ**
- PŘÍLOHA II – VÝPOČET VLASTNÍCH ZDROJŮ ZALOŽENÝCH NA HND**
- PŘÍLOHA III – KOMISÍ PROVEDENÉ OVĚŘENÍ SOUPISŮ ČLENSKÝCH STÁTŮ K HND**
- PŘÍLOHA IV – PŘEHLED KONCEPCE A METODIKY AUDITU ÚČETNÍHO DVORA**
- PŘÍLOHA V – KONTROLNÍ MODEL ÚČETNÍHO DVORA**

- PŘÍLOHA VI – MATICE POSOUZENÍ RIZIK, KTEROU POUŽIVÁ ÚČETNÍ DVŮR**
- PŘÍLOHA VII – POSOUZENÍ RIZIK, KTERÉ PROVEDL ÚČETNÍ DVŮR**
- PŘÍLOHA VIII – ANALÝZA NÁKLADŮ A PŘÍNOSŮ, KTEROU PROVEDL ÚČETNÍ DVŮR**
- PŘÍLOHA IX – ZVLÁŠTNÍ VÝHRADY U JEDNOTLIVÝCH ZEMÍ VYDANÉ KOMISÍ PRO ČLENSKÉ STÁTY EU-25**

ODPOVĚDI KOMISE

ZKRATKY

CMFB: Výbor pro měnovou a finanční statistiku a statistiku platební bilance

COSO: Výbor sponzorských organizací komise Treadway

EDP: Postup při nadměrném schodku

ESA95: Evropský systém národních a regionálních účtů

FISIM: Nepřímo měřené finanční zprostředkovatelské služby

GIAQ: Dotazník k hodnocení soupisů k HND

HDP: Hrubý domácí produkt

HND: Hrubý národní důchod

HPH: Hrubá přidaná hodnota

IAC: Oddělení interního auditu (útvary Komise)

ICS: Standardy vnitřní kontroly

NACE (Rev. 1): Statistická klasifikace ekonomických činností v ES (*Nomenclature générale des Activités économiques dans les Communautés Européennes*). „Rev. 1“ byl rámec platný pro roky zařazené do přezkumu (2002–2007).

NSÚ: Národní statistický úřad

SFEU: Smlouva o fungování Evropské unie

TVZ: Tradiční vlastní zdroje

VZ: Vlastní zdroje Evropské unie

GLOSÁŘ

Dotazník/dotazníky k HND: Údaje o souhrnném HND a jeho složkách, které každoročně poskytují členské státy pro výpočet vlastních zdrojů.

GIAQ: Dotazník k hodnocení soupisů k HND je hlavním nástrojem, který Eurostat používá k ověřování souladu soupisů k HND se systémem účtů ESA95.

HDP: HDP je konečný výsledek produkční činnosti rezidentských výrobních jednotek (na ekonomickém území), který lze definovat třemi způsoby:

- a) **výrobní přístup:** úhrn hrubé přidané hodnoty různých institucionálních sektorů (nefinanční podniky, finanční podniky, vládní instituce, domácnosti a neziskové instituce poskytující služby domácnostem) nebo různých odvětví hospodářství, plus daně a minus dotace na produkty;
- b) **výdajový přístup:** úhrn konečného užití zboží a služeb rezidentskými institucionálními jednotkami (skutečná konečná spotřeba a tvorba hrubého kapitálu), plus vývoz a minus dovoz zboží a služeb;
- c) **důchodový přístup:** úhrn strany užití na účtu tvorby důchodů národního hospodářství (náhrady zaměstnancům, daně z výroby a dovoz minus dotace, hrubý provozní přebytek a smíšený důchod národního hospodářství).

Hloubkové ověřování: Tento pojem se užívá k označení testů, které provádí Účetní dvůr, na rozdíl od přímého ověřování, jež se týká práce Komise. Tyto testy jsou obdobné, ačkoli rozsah a cíle „hloubkového ověřování“ jsou širší než v případě „přímého ověřování“.

HND: HND je HDP snížený o primární důchody (včetně náhrad zaměstnancům, daní a dotací na výrobu a dovoz a příjmu z nemovitostí) vyplácené rezidentskými jednotkami nerezidentským jednotkám plus prvotní důchody přijaté rezidentskými jednotkami od nerezidentů.

Hodnotící zprávy: Eurostatem prováděné hodnocení kvality údajů členských států o HND, jehož podkladové složky jsou shromažďovány v souladu se soupisy k HND.

Odpovědnosti v rámci Komise: V rámci řízení vlastních zdrojů stanovených na základě HND je GŘ pro rozpočet schvalující osobou pro inkaso příjmů. Ověřování údajů o HND poskytnutých členskými státy pro výpočet vlastních zdrojů provádí Eurostat.

Výrazy „GŘ pro rozpočet“ a „Eurostat“ se používají při odkazu na činnost jednotlivého konkrétního útvaru Komise. Při odkazu na činnost GŘ pro rozpočet i Eurostatu nebo Komise obecně se používá výraz „Komise“.

Přímé ověřování: Kontrolní přístup zavedený Eurostatem v roce 2007 pro potvrzování toho, že popis zdrojů a metod v soupisech k HND odráží skutečně uplatňované postupy sestavování účtů.

Revize údajů o HND: Aktualizace údajů o HND vyžadovaná z důvodu opravy chyb, aktualizace statistických zdrojů, změn referenčního nebo srovnávacího roku či úprav koncepčního rámce národních účtů (např. NACE Rev. 2). Poslední dvě jmenované situace se považují za **velké pravidelné revize (nebo referenční revize)**, resp. **velké příležitostné revize**.

Soupis k HND: Popis postupů (metod) a základních statistických údajů (zdrojů), které členské státy používají k provádění odhadů jednotlivých složek HND.

Stanovisko výboru pro HND: Výroční stanovisko, které vydává výbor pro HND ve věci přiměřenosti údajů členských států pro účely vlastních zdrojů.

Výbor pro HND: Výbor složený ze zástupců členských států, kterému předsedá Eurostat, jenž je nápomocen Komisi při ověřování.

Výhrady k HND: Tyto výhrady sděluje Komise (nebo výjimečně členské státy) s cílem umožnit revizi údajů členských států o HND za daný rok po zákonném konci čtyřleté lhůty. **Obecné výhrady** se týkají sestavení všech složek HND členského státu, zatímco **zvláštní výhrady** (pro zemi nebo více zemí) se týkají odhadu jednotlivých složek HND.

Zpráva o kvalitě HND: Přílohou dotazníku k HND je zpráva, která uvádí, jak je získávána souhrnná částka, a popisuje veškeré zásadní změny postupů a základních statistických veličin v porovnání s předešlými lety.

SHRNUTÍ

I.

Hrubý národní důchod (HND) členských států je základem pro výpočet nejvýznamnější složky příjmů v rozpočtu EU. Příjmy odvozené z tohoto zdroje se zvýšily z přibližně 50 % rozpočtu v roce 2002 (46 miliard EUR) na 70 % v roce 2012 (98 miliard EUR).

II.

HND je makroekonomická souhrnná veličina a proces jejího sestavování by měl být v souladu se systémem ESA95. Komise ověřuje údaje o HND, které poskytují členské státy, s cílem zajistit, aby jejich příspěvky do rozpočtu EU byly správné. Při tomto ověřování napomáhá Komisi výbor pro HND.

III.

Audit, který provedl Účetní dvůr, zkoumal účinnost Komisí provedeného ověření údajů o HND za roky 2002 až 2007, které byly použity pro účely vlastních zdrojů. Tyto údaje získaly konečnou platnost v roce 2012. Audit určil rizika při sestavování HND a posoudil výsledky Komise při řešení těchto rizik.

IV.

Auditoři Účetního dvora použili strukturovanější ověření než Komise, v němž se zaměřili na omezený počet významných (materiálních) a rizikových složek. Pokud by podobný přístup používala Komise, nevyžadovalo by to žádné navýšení počtu zaměstnanců Eurostatu pověřených ověřováním údajů o HND pro účely vlastních zdrojů.

V.

Komise svůj cyklus ověřování dokončila až v lednu 2012. Došlo k nadměrnému využívání obecných výhrad a Komise dostatečně nezkoumala velké revize, které členské státy provedly v letech 2008 až 2011.

SHRNUTÍ

VI.

Lze očekávat, že ověřování Komise povede ke zlepšení kvality údajů o HND členských států. Účetní dvůr však dospěl k závěru, že toto ověřování nebylo dostatečně strukturované a cílené, a to z následujících důvodů:

- a) **strategie/koncepce ověřování:** Komise neplánovala svou práci a nestanovila její priority odpovídajícím způsobem, neboť nebyla náležitě posuzována rizika;
- b) **proces ověřování:** Komise při svých ověřováních v členských státech neuplatňovala jednotný přístup, což vedlo zejména k slabším při provádění přímého ověřování a nedostatku kritérií pro stanovení zvláštních výhrad u jednotlivých zemí, na této úrovni tedy Komise také nevynakládala dostatečné úsilí;
- c) **podávání zpráv:** podávání zpráv: o ověřováních nejsou podávány řádné zprávy.

VII.

Audit, jež provedl Účetní dvůr, zjistil případy významného (materiálního) nedodržování ESA95 nebo nedostatečné kvality odhadů HND z hlediska jejich spolehlivosti, srovnatelnosti a úplnosti, které Komise neodhalila.

VIII.

Účetní dvůr zejména doporučuje, aby:

- a) Komise prováděla strukturované a formalizované plánování a stanovení priorit, zkrátila délku cyklu ověřování a omezila používání obecných výhrad;
- b) Komise prováděla cílenější ověřování významných (materiálních) a rizikových složek HND na základě posouzení rizika a věnovala přitom zvláštní pozornost úplnosti HND, posuzovala (kde je to možné) potenciální dopad svých zjištění nebo příslušnou rizikovou částku a stanovila kritéria významnosti (materiality) pro vyslovování zvláštních výhrad;
- c) hodnotící zprávy o HND členských států obsahovaly úplnější, transparentnější a jednodušší přehled výsledků ověřování Komise; aby výroční stanoviska výboru pro HND i) obsahovala jasné posouzení toho, zda údaje členských států o HND jsou přiměřené pro účely vlastních zdrojů, ii) splňovala požadavky nařízení o HND a iii) byla přiměřeně využívána v rozpočtovém procesu, jak stanoví nařízení o vlastních zdrojích; aby výroční zprávy o činnosti GR pro rozpočet a Eurostatu podávaly pravdivý a věrný obraz o ověřování údajů členských států o HND a o řízení vlastních zdrojů založených na HND.

ÚVOD

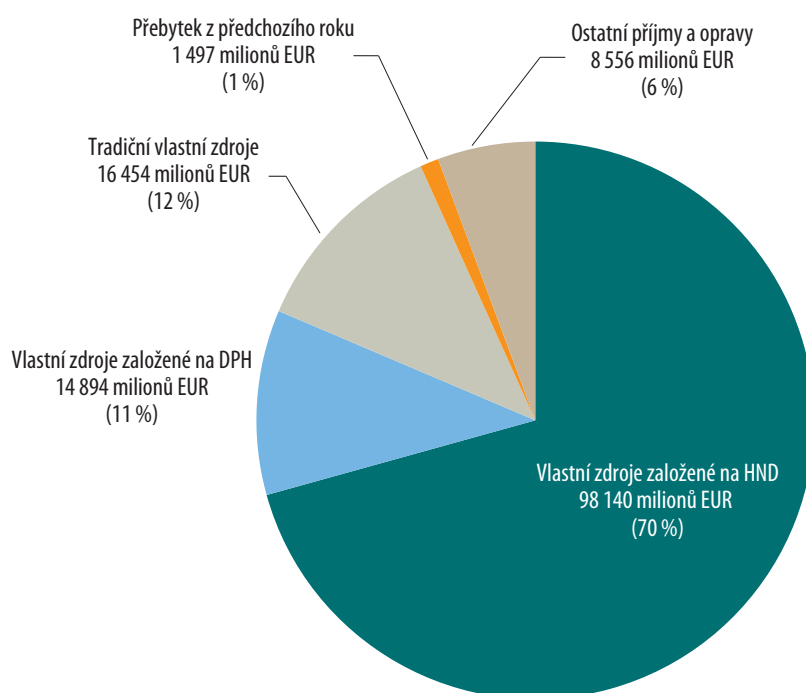
1. Rozpočet EU je financován z vlastních zdrojů a ostatních příjmů. Existují tři kategorie vlastních zdrojů¹: tradiční vlastní zdroje (cla vybíraná z dovozu a výroby cukru, TVZ), vlastní zdroje vypočtené na základě daně z přidané hodnoty vybírané členskými státy a vlastní zdroje odvozené z hrubého národního důchodu členských států (HND) („vlastní zdroje založené na HND“). **Graf 1** ukazuje příjmový rozpočet EU za rok 2012. Vlastní zdroje založené na HND² jsou jeho hlavním zdrojem.
2. Po zohlednění souhrnné výše TVZ, vlastních zdrojů založených na DPH a ostatních příjmů představují splatné vlastní zdroje založené na HND částku nutnou k vyvážení rozpočtu. Tyto zdroje jsou inkasovány od každého členského státu podle jeho HND. **Příloha I** uvádí přehled příspěvků jednotlivých členských států na vlastní zdroje založené na HND za tři orientační roky: 2002, 2007 a 2010.

¹ Rozhodnutí Rady 2007/436/ES, Euratom ze dne 7. června 2007 o systému vlastních zdrojů Evropských společenství (Úř. věst L 163, 23.6.2007, s. 17) („rozhodnutí o vlastních zdrojích“) a nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1150/2000 ze dne 22. května 2000, kterým se provádí rozhodnutí 94/728/ES, Euratom o systému vlastních zdrojů Společenství (Úř. věst L 130, 31.5.2000, s. 1), v platném znění („nařízení o vlastních zdrojích“).

² Zahrnují kapitoly 14 „HND“ a 32 „zůstatky HND“ rozpočtu.

GRAF 1

PŘÍJMOVÝ ROZPOČET EU 2012

Zdroj: Evropský účetní dvůr (na základě finančních zpráv Komise).

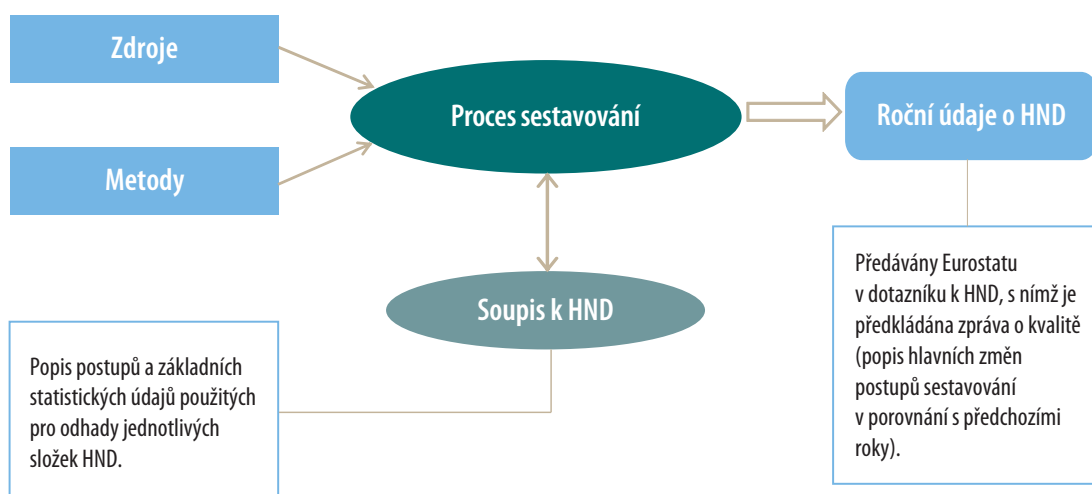
3. Jakékoli nadhodnocení (nebo podhodnocení) HND pro určitý členský stát (přestože neovlivní celkové vlastní zdroje založené na HND) vede ke snížení (nebo zvýšení) příslušných příspěvků ostatních členských států. **Příloha II** uvádí přehled výpočtu vlastních zdrojů založených na HND.
4. Údaje o HND jsou makroekonomické souhrnné údaje, které jsou výsledkem statistických procesů členských států. Tato zpráva uvádí audit prováděný Účetním dvorem ve věci účinnosti ověřování údajů o HND používaných pro účely vlastních zdrojů, které zajišťuje Komise. Tento audit posuzoval, do jaké míry bylo ověřování prováděné Eurostatem prioritou a určilo, zda je třeba zlepšit kvalitu údajů členských států o HND a zda o tomto ověřování byly předloženy dostatečné zprávy. Ve zvláštní zprávě č. 12/2012³ Účetní dvůr posuzoval, zda Komise a Eurostat zkvalitnily proces tvorby spolehlivé a důvěryhodné evropské statistiky.
5. Odhad HND zahrnuje velký počet různých složek, které je třeba měřit za pomoci nejlepších dostupných statistických zdrojů a metod. Tyto postupy sestavování by měly vyhovovat požadavkům Evropského systému národních a regionálních účtů (ESA95)⁴. Jedná se o složitý proces. **Graf 2** znázorňuje proces sestavování národních účtů, z nichž jsou odvozovány údaje o HND.

³ Zvláštní zpráva č. 12/2012 „Podařilo se Komisi a Eurostatu zkvalitnit proces tvorby spolehlivé a důvěryhodné evropské statistiky?“ (<http://eca.europa.eu>).

⁴ Nařízení Rady (ES) č. 2223/96 ze dne 25. června 1996 o Evropském systému národních a regionálních účtů ve Společenství (Úř. věst L 310, 30.11.1996, s. 1), v platném znění.

GRAF 2

PROCES SESTAVOVÁNÍ NÁRODNÍCH ÚČTŮ

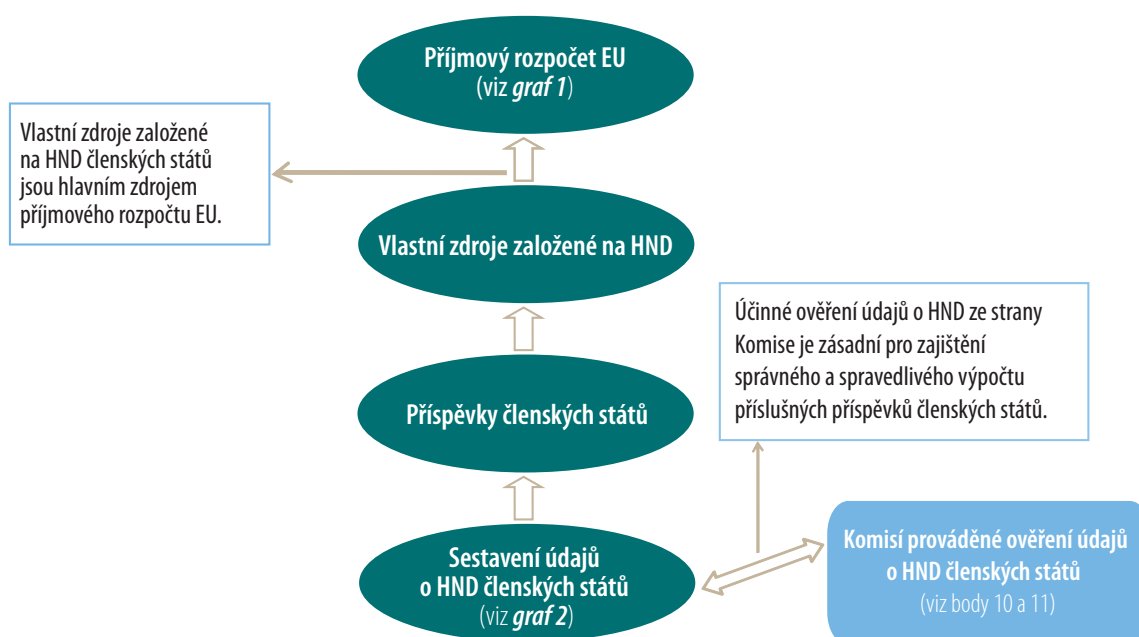
Zdroj: Evropský účetní dvůr.

6. Ačkoli údaje o HND nezbytně obsahují jistou míru nepřesnosti v důsledku používání technik odhadu a úsudku, jejich sestavování je také zatíženo riziky vyplývajícími z používání zdrojů a metod, které nemusí odpovídajícím způsobem měřit ekonomické činnosti v souladu s účetními pravidly ESA95⁵. Například použití neúplných nebo zastaralých zdrojů údajů snižuje kvalitu národních účtů z hlediska jejich spolehlivosti, srovnatelnosti a úplnosti.
7. **Graf 3** ukazuje vazbu mezi sestavováním údajů o HND a výpočtem vlastních zdrojů založených na HND, přičemž upozorňuje na důležitost procesu ověřování Komise pro správný výpočet, a tedy i pro spravedlivé rozdělení příspěvků jednotlivých členských států.

⁵ Zejména pravidly týkajícími se výroby, výdajů a příjmů, která jsou relevantní pro odhad složek HND.

GRAF 3

VAZBA MEZI ÚDAJI O HND A VÝPOČTEM VLASTNÍCH ZDROJŮ ZALOŽENÝCH NA HND

Zdroj: Evropský účetní dvůr.

- 8.** Nařízení o HND⁶ stanoví, že Komise by měla ověřovat zdroje a metody použité členskými státy pro výpočet HND, které by měly být posuzovány z hlediska spolehlivosti, srovnatelnosti a úplnosti. Komise by proto měla přezkoumávat postupy sestavování používané členskými státy pro odhady HND, s cílem posoudit, zda jsou tyto postupy v souladu s ESA95. Účinné ověření údajů o HND má zásadní význam pro zajištění spravedlivosti.
- 9.** Údaje o HND a statistiky národních účtů obecně jsou pro politické činitele důležitými ukazateli při přijímání klíčových rozhodnutí o fiskální a měnové politice. Kromě toho jsou souhrnné údaje o hrubém domácím produktu (HDP) a/nebo HND používány pro další účely, například v rámci postupu při nadměrném schodku (EDP)⁷ a pro alokaci výdajů EU členským státům v oblasti soudržnosti⁸.

OVĚŘOVÁNÍ ÚDAJŮ O HND POUŽÍVANÝCH PRO VLASTNÍ ZDROJE, KTERÉ PROVÁDÍ KOMISE

ODPOVĚDNOSTI V RÁMCI KOMISE A ÚLOHA VÝBORU PRO HND

- 10.** GŘ pro rozpočet je pověřenou schvalující osobou pro všechny vlastní zdroje, zatímco ověřování údajů o HND poskytnutých členskými státy pro výpočet vlastních zdrojů provádí Eurostat.
- 11.** Komisi je při ověřování nápomocen výbor pro HND, který je složen ze zástupců národních statistických úřadů členských států a předsedá mu Eurostat. Tento výbor má poradní pravomoci, k nimž patří přijímání výročního stanoviska ve věci přiměřenosti údajů členských států o HND pro účely vlastních zdrojů (viz bod 15), vyjadřování názorů na metodické otázky a výklad ESA95 s cílem zkvalitnit sestavování údajů o HND.

⁶ Nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1287/2003 ze dne 15. července 2003 o harmonizaci hrubého národního důchodu v tržních cenách („nařízení o HND“) (Úř. věst L 181, 19.7.2003, s. 1).

⁷ Viz článek 126 SFEU a nařízení Rady (ES) č. 479/2009 ze dne 25. května 2009 o použití Protokolu o postupu při nadměrném schodku, připojeného ke Smlouvě o založení Evropského společenství (Úř. věst L 145, 10.6.2009, s. 1), v platném znění.

⁸ Interinstitucionální dohoda mezi Evropským parlamentem, Radou a Komisí o rozpočtové kázní a řádném finančním řízení (Úř. věst C 139, 14.6.2006, s. 1).

ČINNOST V RÁMCI OVĚŘOVÁNÍ

- 12.** Ověřování prováděné Komisí se opírá o kontrolní rámec, který stanoví Eurostat a schvaluje výbor pro HND. Pro kontroly údajů členských států o HND za období 2002–2010 tento kontrolní rámec vychází zejména z ověření zdrojů a metod členských států použitých pro sestavení údajů o HND („soupisy k HND“).
- 13.** Tato činnost zahrnuje dokumentární kontroly postupů sestavování všech složek HND („komplexní přístup“) pomocí dotazníku k hodnocení soupisů k HND (GIAQ)⁹. Kromě toho je od roku 2007 prováděno i přímé ověřování jedné nebo dvou složek HND. Touto metodou chce Eurostat ověřit, zda popis zdrojů a metod v soupisech k HND¹⁰ odráží skutečně uplatňované postupy sestavování účtů, aniž by prováděl vlastní odhad složek HND. **Příloha III** znázorňuje cyklus ověřování soupisů k HND členských států prováděných Komisí.

⁹ Tento dotazník obsahuje 265 podrobných otázek k zodpovězení.

¹⁰ Včetně tabulek procesů, které uvádějí kvantitativní aspekt procesu sestavování HND.

¹¹ Viz čl. 5 odst. 2 písm. b) nařízení o HND.

POŽADAVKY NA PODÁVÁNÍ ZPRÁV

- 14.** Na konci cyklu ověřování Eurostat vypracovává hodnotící zprávy, které shrnují jeho analýzu kvality údajů členských států o HND a uvádějí záležitosti, které je třeba zlepšit. Tyto zprávy jsou předkládány výboru pro HND a Komise je používá jako základ k vyslovení zvláštních výhrad. **Rámeček** vysvětluje, co výhrady k HND znamenají a kdy se používají.
- 15.** Výbor pro HND zkoumá dotazníky k HND a zprávy o kvalitě, které členské státy každoročně předávají. Vydává stanovisko ohledně přiměřenosti údajů o HND pro účely vlastních zdrojů „z hlediska spolehlivosti, srovnatelnosti a úplnosti těchto údajů při zohlednění metody nákladů a přínosů“¹¹.

- 16.** Stanovisko výboru pro HND zohledňuje GŘ pro rozpočet při výpočtu úprav zůstatků vlastních zdrojů založených na HND. K rozpočtovým úpravám mohou vést jen změny údajů o HND za předchozí roky, kterých se toto stanovisko týká.
- 17.** Jak stanoví finanční nařízení¹², pověřená schvalující osoba podává zprávy o plnění svých úkolů formou výroční zprávy o činnosti. Finanční nařízení požaduje, aby výroční zpráva o činnosti uváděla výsledky operací odkazem na stanovené cíle, rizika spojená s těmito operacemi, využití prostředků, které byly k dispozici, a efektivnost a účinnost systému vnitřní kontroly. Výroční zprávy o činnosti GŘ pro rozpočet a Eurostatu by měly informovat o řízení vlastních zdrojů založených na HND.

¹² Viz čl. 60 odst. 7 nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 ze dne 25. června 2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství (Úř. věst L 248, 16.9.2002, s. 1), v platném znění.

RÁMĚČEK

VÝHRADY K HND

Výhrady k HND jsou nástrojem, který umožňuje revizi údajů o HND za určitý rok po zákonném konci čtyřleté lhůty. Jejich stanovení oznamuje Komise (nebo výjimečně členské státy) v souladu s čl. 10 odst. 7 nařízení o vlastních zdrojích.

Obecné výhrady se týkají sestavování všech složek HND členského státu a používají se zejména v případě, že Eurostatem prováděné ověřování soupisu k HND trvá déle než čtyři roky. Jakmile je ověřování Eurostatu dokončeno, jsou tyto výhrady zrušeny a nahrazeny zvláštními výhradami.

Zvláštní výhrady se týkají odhadu jednotlivých složek HND. Jsou vydávány pro určitý členský stát a zrušeny v okamžiku, kdy Eurostat potvrdí, že NSÚ v národních účtech provedly požadovaná zlepšení postupů sestavování.

ROZSAH, KONCEPCE A METODIKA AUDITU

- 18.** Audit provedený Účetním dvorem zkoumal, zda bylo ověřování údajů o HND používaných pro účely vlastních zdrojů prováděné Komisí dobře strukturované a cílené. Zahrnoval ověření, které Komise provedla u údajů členských států EU-25¹³ o HND za období 2002–2007¹⁴, se zaměřením na ověření soupisů k HND, jež provedl Eurostat. Tento cyklus ověřování byl dokončen v lednu 2012.
- 19.** Ve svém posouzení si Účetní dvůr kladl tři otázky:
- Plánoval Eurostat svou činnost při ověřování a stanovoval její priority přiměřeně?
  - Zkoumal Eurostat účinně kvalitu údajů o HND z hlediska spolehlivosti, srovnatelnosti a úplnosti?
  - Byly o ověřeních provedených Eurostatem odpovídajícím způsobem podávány zprávy (z hlediska úplnosti, transparentnosti a jednotnosti)?
- 20.** Audit se soustředil na ověřovací činnost Eurostatu (viz bod 30). Účetní dvůr přezkoumal spisy vzorku deseti členských států (viz **příloha I**). Kontroly na místě provedl Účetní dvůr v pěti z těchto členských států. Přehled koncepce a metodiky auditu uvádí **příloha IV**.
- 21.** Kritéria auditu použitá pro hodnocení výkonu Komise se opírají o soubor správných postupů režimu při ověřování, který Účetní dvůr vypracoval s přihlédnutím k pravidlům EU a příslušným interním kontrolním zásadám¹⁵.
- 22.** Tyto postupy zahrnují zejména následující:
- o kvalitativní posouzení rizik a analýzu nákladů a přínosů při stanovení priorit a plánování ověření,
  - o hloubkové ověřování¹⁶ vybraných rizikových a významných (materiálních) složek HND,
  - o úplnost, transparentnost a jednotnost podávání zpráv o provedených ověřeních.

¹³ Za EU-10 se údaje o HND týkají pouze období 2004–2007. Ověřování HND za Bulharsko a Rumunsko Eurostat dokončil až v lednu 2013, tyto členské státy jsou tedy z rozsahu auditu vyloučeny.

¹⁴ Údaje o HND za roky 2008 až 2010 jsou z rozsahu auditu Účetního dvora vyloučeny, protože v době jeho zahájení nebyly uzavřeny.

¹⁵ Rámec výboru sponzorských organizací komise Treadway (COSO), který používá Komise jako referenční rámec pro své systémy dohledu a kontroly.

¹⁶ Tento pojem je užíván k označení testů prováděných Účetním dvorem, na rozdíl od přímého ověřování, které se týká činnosti prováděné Komisí. Tyto postupy jsou podobné, rozsah působnosti a cíle „hloubkového ověřování“ jsou však širší než u „přímého ověřování“. Žádný z obou kontrolních postupů neobsahuje výpočet vlastních odhadů složek HND.

- 23.** Postupy jsou podrobněji popsány v konsolidovaném rámci, tzv. kontrolním modelu Účetního dvora (viz **příloha V**).

PŘIPOMÍNKY

LZE OČEKÁVAT, ŽE KOMISÍ PROVEDENÉ OVĚŘENÍ POVEDE KE ZKVALITNĚNÍ ÚDAJŮ O HND ČLENSKÝCH STÁTŮ, ALE...

- 24.** Komise navštívila členské státy EU-25 a analyzovala jejich soupisy k HND z období od počátku roku 2007 do počátku roku 2012. To vedlo k vyjádření četných zvláštních výhrad, jejichž očekávaným cílem by mělo být zlepšit kvalitu údajů o HND členských států.

¹⁷ Viz čl. 5 odst. 2 písm. b) nařízení o HND.

... TOTO OVĚŘENÍ NEBYLO DOSTATEČNĚ STRUKTUROVANÉ A CÍLENÉ, NEBOŽ...

- 25.** Následující připomínky jsou výsledkem toho, že Účetní dvůr ve svém ověření údajů o HND použil správné postupy (viz body 21–23). Jsou uvedeny z hlediska strategie/přístupu k ověřování, procesu ověřování a podávání zpráv.

... EUROSTAT VHODNĚ NEPLÁNOVAL SVOU ČINNOST A NESTANOVOVAL JEJÍ PRIORITY

- 26.** Úspěšný přístup k ověřování vyžaduje plánování, které zajistí, aby se zdroje soustředily na oblasti s nejvyšší prioritou. Zvláště důležité je to v tak velmi složité statistické oblasti, jakou jsou národní účty, kde není možné přiměřeně posoudit proces sestavování na základě komplexního přístupu kvůli omezeným dostupným zdrojům.
- 27.** Účetní dvůr použil „cílený přístup“, u něhož jsou kritéria pro stanovení priorit oblastí určených k ověření založena na kvalitativním posouzení rizik sestavování národních účtů (viz body 31 a 32) a na analýze nákladů a přínosů (viz body 33–36).
- 28.** Podle názoru Účetního dvora Komise neprováděla náležité plánování a stanovení priorit svého ověřování údajů členských států o HND uplatněním zásady nákladů a přínosů, která by zohledňovala významnost (materialitu) každé složky HND a kvalitativní posouzení souvisejícího rizika při sestavování údajů. Eurostat nepodával výboru pro HND včasné a jasné informace o případech, kdy se předpokládá uplatnění zásady nákladů a přínosů¹⁷.

29. V srpnu 2011 oddělení interního auditu¹⁸ Eurostatu rovněž vyjádřilo obavy z nedostatečného zohledňování rizika při plánování ověření. Doporučilo zavést pro plánování matici rizik, včetně výběru složek pro přímé ověřování a identifikace problémů srovnávací analýzou mezi členskými státy a v čase. Toto doporučení nebylo do září 2013 realizováno.
30. Aby Účetní dvůr prokázal, že jeho cílený přístup zajistí přidanou hodnotu pro účinnost systému ověřování Komise, porovnal výsledky ověřování Eurostatu s výsledky své vlastní auditní práce v deseti vybraných členských státech, jak uvádějí následující oddíly (viz body 37–76).

¹⁸ Oddělení interního auditu (IAC).

NEBYLO NÁLEŽITĚ PROVÁDĚNO POSOUZENÍ RIZIK SLOŽEK HND

31. Účetní dvůr provedl kvalitativní posouzení rizik pro deset vybraných členských států, založené zejména na kvalitativním popisu zdrojů a metod obsažených v soupisech k HND. Toto posouzení určilo složky HND, jejichž sestavování je zatíženo vyšším rizikem nedodržení ESA95.
32. Použitou maticí posouzení rizik a výsledky jejího uplatnění uvádí **příloha VI**, resp. **příloha VII**. Eurostat takto strukturovaný postup neprovedl.

NEBYLA ŘÁDNĚ PROVEDENA ANALÝZA NÁKLADŮ A PŘÍNOSŮ

33. Účetní dvůr provedl analýzu nákladů a přínosů s cílem naplánovat svůj audit a stanovit jeho priority. Vycházel přitom z kvalitativního posouzení rizik, které zohledňovalo i relativní velikost složek HND v celkovém hospodářství. Výsledky uvádí **příloha VIII**.

34. Výsledný ukazatel velikosti rizika stanoví pořadí priority složek HND, které mají být v každém členském státě ověřovány, a usnadňuje porovnání v čase pro každý členský stát a/nebo mezi členskými státy. Účetní dvůr tudíž vybral složky HND, které mají být v členských státech zkoumány prostřednictvím hloubkového ověřování a/nebo dokumentární kontroly. Účetní dvůr zjistil, že Eurostat provedl přímé ověřování pouze jedné ze složek HND s nejvyšším ukazatelem velikosti rizika podle analýzy nákladů a přínosů provedené Účetním dvorem v deseti členských státech¹⁹.

35. Účetní dvůr porovnal výsledky své vlastní analýzy nákladů a přínosů se složkami HND, u nichž Eurostat uváděl „body opatření A“²⁰, které mohou mít významný dopad na výpočet HND, a se všemi složkami, u nichž Eurostat provedl přímé ověřování v deseti zkoumaných členských státech.

36. Tato srovnávací analýza odhalila, že do svého ověřování v Polsku Eurostat zahrnul pouze sestavování nejvýznamnějších (nejmateriálnějších) a nejrizikovějších složek HND. V ostatních devíti vybraných členských státech Eurostat nepožadoval zlepšení a/nebo vyjasnění procesu sestavování a neprovedl přímé ověřování níže uvedených čtyř významných (materiálních) oblastí (překračujících referenční práh ve výši 5 u hodnoty ukazatele velikosti rizika):

- zpracovatelský průmysl, NACE D (Rev. 1), představující 12 % až 21 % jejich HND,
- obchod, opravy a údržba, NACE G (Rev. 1)²¹, představující 10 % až 12 % jejich HND,
- činnosti v oblasti nemovitostí a pronájmu a podnikatelské činnosti, NACE K (Rev. 1)²², představující 14 % až 18 % jejich HND a
- daně snížené o dotace na produkty²³ představující 10 % až 13 % jejich HND.

¹⁹ V Belgii pro sestavení údajů za činnosti v oblasti nemovitostí a pronájmu a podnikatelské činnosti, NACE K (Rev. 1).

²⁰ Tyto body se týkají zlepšení statistických metod, úplnějších a aktualizovanějších zdrojů a opatření pro splnění ESA95. Body opatření B, C, D a E i průřezové otázky (nevykazované jako body opatření A) byly z této analýzy vyloučeny.

²¹ Belgie, Německo, Španělsko, Francie, Itálie, Nizozemsko a Rakousko.

²² Španělsko, Itálie, Rakousko a Švédsko.

²³ Belgie, Francie, Itálie, Nizozemsko, Rakousko, Švédsko a Spojené království.

... EUROSTAT NEUPLATNIL JEDNOTNÝ PŘÍSTUP K OVĚŘOVÁNÍ NAPŘÍČ ČLENSKÝMI STÁTY

- 37.** Uplatnění kontrolních postupů, které jsou základem rámce Komise, by mělo zajistit jednotný přístup napříč členskými státy z hlediska jak intenzity, tak míry podrobnosti kontrol Eurostatu.
- 38.** Po přezkumu Eurostatem provedených ověření soupisů k HND v deseti vybraných členských státech došel Účetní dvůr k závěru, že Eurostat v členských státech neuplatňoval své kontrolní postupy jednotně.

NEBYLY NÁLEŽITĚ DOKUMENTOVÁNY KONTROLY VYCHÁZEJÍCÍ Z DOTAZNÍKU K HODNOCENÍ SOUPISŮ K HND

- 39.** Eurostatem provedené ověření nebylo náležitě dokumentováno. To Účetnímu dvoru bránilo plně posoudit, zda byly kontrolní postupy Komise uplatněny v členských státech jednotně a zda byl řádně prováděn dohled nad řízením ze strany Komise:
- o některé otázky dotazníku k hodnocení soupisů k HND nebyly zodpovězeny²⁴,
  - o odpovědi na dotazník k hodnocení soupisů k HND vykazovaly různou míru podrobnosti²⁵,
  - o nebylo vždy možné jasně propojit dotazník k hodnocení soupisů k HND a body opatření uvedené ve zprávách Eurostatu o misích²⁶ a
  - o návazné sledování bodů opatření Eurostatu nebylo možné přezkoumat v případech, kdy evidence nebyla aktualizována nebo nebyla dostatečně podrobná²⁷.

²⁴ U Polska a Spojeného království nebylo vyplněno více než 20 otázek.

²⁵ Nedostatečné podrobnosti obsahovaly údaje za Belgií, Francií, Itálií a Nizozemskem.

²⁶ Belgie, Francie, Itálie a Nizozemsko.

²⁷ Belgie, Španělsko, Itálie a Nizozemsko.

NEDOSTATKY U PROVÁDĚNÍ PŘÍMÉHO OVĚŘOVÁNÍ

- 40.** Pokyny, které přijal výbor pro HND, zahrnují několik obecných kritérií pro výběr složek HND pro účely přímého ověřování²⁸. Neexistují však žádné pokyny ve věci způsobu uplatňování těchto kritérií. Eurostat zvolil oblasti k analýze podle různých základů v různých členských státech, nebyl tedy uplatněn jednotný přístup.
- 41.** U osmi z deseti zkoumaných členských států²⁹ neexistovaly doklady o tom, že Eurostat ověřil kontroly provedené národními statistickými úřady u vstupních údajů použitých k odhadům vybraných složek. To vyvolává pochybnosti ohledně toho, zda Eurostat přiměřeně posoudil systémy dohledu a kontroly pro sestavování národních účtů v těchto NSÚ.
- 42.** Právním základem, podle něhož Eurostat prováděl své přímé ověřování, bylo nařízení o HND³⁰. Vzhledem k cílům a působnosti přímého ověřování by podle názoru Účetního dvora bylo přiměřenějším právním základem nařízení o vlastních zdrojích³¹. Toto nařízení nepředpokládá účast NSÚ ostatních členských států na kontrolách a stanoví konkrétní lhůty pro formální podávání zpráv Komise a odpovědi členských států³². Eurostat tento právní základ v kontextu svého cyklu ověřování nepoužil.

²⁸ Výběr složek k přímému ověřování může zohledňovat tato kritéria: odkaz na části reprezentativní pro proces sestavení a odhadu HND, zahrnutí výpočtů obsahujících řadu úprav, posouzení možných rizikových oblastí procesu.

²⁹ Všechny státy kromě Rakouska a Polska.

³⁰ „Informační návštěvy“ stanovené v článku 6.

³¹ „Kontrolní návštěvy“ stanovené v článku 19.

³² Tři měsíce pro Komisi a tři měsíce pro členské státy.

CHYBÍ KRITÉRIA PRO STANOVENÍ ZVLÁŠTNÍCH VÝHRAD U JEDNOTLIVÝCH ZEMÍ

- 43.** Eurostat nedefinoval žádná kritéria pro rozhodování o tom, které body zařazené do hodnotících zpráv (viz body 79–82) by měly představovat zvláštní výhrady u jednotlivých zemí. Nepokusil se vypočítat potenciální dopad požadovaných opatření ke zlepšení spojených s výhradami na HND. Nebylo tedy možné posoudit, zda 103 zvláštních výhrad uvedených u členských států EU-25 (viz **příloha IX**) splňuje zásadu nákladů a přínosů (viz bod 28).
- 44.** Případy nejednotného stanovení zvláštních výhrad Komise k jednotlivým zemím jsou uvedeny v bodech 62–64.

PRŮŘEZOVÉ ZVLÁŠTNÍ VÝHRADY NEBYLY STANOVENY PŘIMĚŘENĚ

- 45.** Ačkoli to postupy přijaté výborem pro HND výslovně nepředpokládají, Komise formulovala šest „průřezových“³³ zvláštních výhrad. Tyto výhrady Komise definuje jako body oznamované všem členským státům s cílem umožnit Eurostatu srovnání souvisejícího sestavování údajů a zlepšit tak odhad HND.
- 46.** Účetní dvůr zjistil případy, kdy tyto výhrady nebyly odůvodněné, protože členských států se příslušné problémy sestavování údajů netýkaly (např. v případě režimu pro družstevní bydlení, kdy čtrnáct členských států uvedlo, že takové operace nemají³⁴), a jejich dopad na kvalitu národních účtů nebyl významný (např. v případě režimu pro subjekty s malou nebo žádnou fyzickou přítomností, kde je očekávaný dopad na HND omezený a týká se hlavně malých členských států).

³³ Přeshraniční příjem z nemovitostí, nepřímo měřené finanční zprostředkovatelské služby, nelegální činnosti, programy šrotovného, družstevní bydlení a subjekty s nevýznamnou nebo žádnou fyzickou přítomností.

³⁴ Belgie, Bulharsko, Estonsko, Řecko, Francie, Kypr, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Malta, Nizozemsko, Rumunsko, Slovinsko a Spojené království.

... EUROSTAT NEPROVÁDĚL DOŠTATEČNOU PRÁCI NA ÚROVNI ČLENSKÝCH STÁTŮ

- 47.** Eurostat by měl provádět dostatečnou práci na úrovni NSÚ, aby pokryl hlavní rizika sestavování národních účtů (viz **příloha VI**) a byl pak schopen přiměřeně hodnotit kvalitu údajů o HND v členských státech.

OMEZENÝ ROZSAH EUROSTATEM PROVEDENÝCH OVĚŘENÍ SOUPISŮ K HND

- 48.** Důkazy obsažené ve spisech Eurostatu neprokazují, že klíčové problémy sestavování údajů byly zkoumány dostatečně podrobně, jak je vysvětleno níže.

**NEDOSTATEČNÉ ZKOUMÁNÍ OBCHODNÍCH REJSTŘÍKŮ A KLASIFIKACE
INSTITUCIONÁLNÍCH JEDNOTEK A OPERACÍ V SEKTORU VLÁDNÍCH INSTITUCÍ**

- 49.** Kvalita obchodních rejstříků³⁵ a dostupnost podrobných údajů, které umožňují správnou klasifikaci institucionálních jednotek a operací, jsou klíčovými prvky sestavování národních účtů. Zkoumání úplnosti obchodních rejstříků, jakož i používání tržních/netržních kritérií³⁶ a klasifikace operací v institucionálním sektoru vládních institucí spadají do povinností ostatních oddělení Eurostatu, a nikoli oddělení odpovídajícího za ověřování údajů o HND pro účely vlastních zdrojů.
- 50.** U deseti vybraných členských států neexistovaly doklady o tom, že oddělení Eurostatu odpovídající za ověřování údajů o HND tyto otázky dostatečně zkoumalo buď prostřednictvím vlastních kontrol, nebo přezkumem výsledků jiných odpovědných oddělení. Související rizika z hlediska sestavování národních účtů tedy nebyla kvůli nedostatečné koordinaci oddělení Eurostatu přiměřeně řešena.
- 51.** To potvrzuje nedostatečná úprava (vycházející z informací starých více než dvacet let, které jsou stále používány) provedená u německých národních účtů, která měla řešit nízkou kvalitu obchodních rejstříků (viz **tabulka 1**, bod 2), a klasifikace veřejných nemocnic a evidence jejich příjmů v Rakousku, které nesplňují ESA95.
- 52.** Po svých návštěvách Rakouska uskutečněných v období 2007–2012 oddělení Eurostatu pověřené postupem při nadměrném schodku (EDP) uvedlo, že je možné, že místní NSÚ neuplatnil řádně tržní/netržní kritéria pro klasifikaci veřejných nemocnic v národních účtech. Tuto připomínku oddělení Eurostatu odpovědné za ověření údajů o HND pro účely vlastních zdrojů nezohlednilo. Komise měla k tomuto problému vyslovit zvláštní výhradu pro danou zemi.

³⁵ Obchodní rejstřík obsahuje informace o aktivním počtu statistických jednotek vyvíjejících hospodářskou činnost, jejich místních jednotkách, o právních jednotkách, které tyto podniky tvoří, a o skupinách podniků. Obchodní rejstřík by měl být pravidelně aktualizován. Analýza souboru podniků zařazených do obchodního rejstříku by měla být východiskem při sestavování HND podle výrobního přístupu.

³⁶ Viz body 3.27–3.37 ESA95. Konkrétně pokud je pokryto tržbami méně než 50 % nákladů na výrobu, pak je daná institucionální jednotka netržním výrobcem a lze ji zařadit do sektoru vládních institucí.

- 53.** Dokumentární přezkum Účetního dvora zjistil, že finanční prostředky, které vládní instituce vynakládaly na krytí provozních ztrát těchto nemocnic, jsou v Rakousku evidovány jako dotace na produkty poskytované službám v oblasti zdravotní péče. Ty představují přibližně 1,5 % HND za rok³⁷. Systém ESA95³⁸ neumožňuje, aby byly platby za služby v rámci sociálních rizik nebo potřeb evidovány jako dotace. Eurostat neprovedl žádné konkrétní kontroly této složky HND, aby posoudil, zda evidovaná operace měla být klasifikována jako naturální sociální transfery. Tato reklasifikace by zvýšila odhad rakouského HND.

NEDOSTATEK DŮKAZŮ PRO OVĚŘOVÁNÍ EUROSTATU A OMEZENÝ ROZSAH TOHOTO OVĚŘOVÁNÍ

- 54.** Kvalita kontrolních spisů Eurostatu týkajících se Belgie, Itálie a Nizozemska bránila Účetnímu dvoru v plném prošetření provedené práce. Nebylo možné posoudit, zda Komise (u složek HND, které pro tyto členské státy zvolila) zahrnula jakoukoli z klíčových kontrol, které Účetní dvůr navrhl.

- 55.** To vyvolává pochyby ohledně toho, zda Eurostat dodržel požadavky standardů vnitřní kontroly (ICS), podle nichž je přiměřená dokumentace provedené práce vyžadována nejen k tomu, aby byl možný řádný dohled nad řízením, ale také aby byla zajištěna kontinuita činnosti v čase³⁹.

- 56.** Eurostat navíc u deseti členských států, které Účetní dvůr zkoumal, do své práce nezahrnul následující body:

- posouzení dostupnosti a možného použití jiných zdrojů při procesu sestavování,
- klasifikace jednotek v jiných institucionálních sektorech, než je sektor vládních institucí⁴⁰,
- uplatnění doporučení podle příručky pro státní schodek a dluh a/nebo zohlednění názorů výboru pro měnovou a finanční statistiku a statistiku platební bilance (CMFB), pokud jsou relevantní pro sestavování údajů o hrubém domácím produktu (HDP) a HND.

Řešení těchto tří problémů by zlepšilo kvalitu postupů sestavování národních účtů a mělo by tak dopad na odhad údajů o HND.

³⁷ Vypočteno podle údajů, které Eurostat zveřejnil za roky 2004 až 2007.

³⁸ Viz bod 4.38, podle něhož nelze za dotace považovat: „j) platby vládních institucí tržním výrobcům určené na plné nebo částečné zaplacení výrobků a služeb, které tyto tržní výrobci poskytují přímo a individuálně domácnostem v souvislosti se sociálními riziky nebo potřebami (viz odstavec 4.84) a na které mají domácnosti právo. Tyto platby se zahrnují do výdajů vládních institucí na individuální spotřebu a následně do naturálních sociálních transferů a do skutečně individuální spotřeby domácností.“

³⁹ Konkrétně ICS č. 9 „Dohled nad řízením“ a č. 10, „Kontinuita činnosti“. Viz sdělení Komisi „Revize standardů vnitřní kontroly a souvisejícího rámce – posílení účinnosti kontrol“, SEK(2007)1341 ze dne 16. října 2007.

⁴⁰ Konkrétně jako nefinanční podniky, domácnosti a neziskové instituce sloužící domácnostem. Klasifikace poslední položky byla řádně zohledněna ve Spojeném království, kde Komise vydala zvláštní výhradu.

EUROSTAT NEZJISTIL PROBLÉMY TÝKAJÍCÍ SE SOULADU S ESA95 A KVALITY ODHADŮ V NÁRODNÍCH ÚČTECH

- 57.** Účetní dvůr provedl u pěti z deseti členských států kontrolu na místě. Tato kontrola odhalila problémy v dodržování ESA95 a ve spolehlivosti, srovnatelnosti a úplnosti odhadů v národních účtech, které Eurostat nezjistil. **Tabulka 1** uvádí přehled hlavních zjištění a obsahuje informace o potenciálním dopadu úprav nutných k jejich nápravě (je-li kvantifikovatelný) a o relativní velikosti rizikových položek (jestliže dopad není kvantifikovatelný⁴¹). Tyto informace jsou výsledkem hloubkového ověřování vybraných složek HND, které Účetní dvůr provedl, a obsahují posouzení založené na údajích⁴², které poskytly NSÚ, bez provedení alternativních statistických odhadů.
- 58.** U každé z nekvantifikovatelných připomínek znamená rizikový podíl HND relativní velikost složky v hospodářství. Účetní dvůr stanovil dva prahy významnosti (materiality): pro kvantifikovatelné připomínky potenciální dopad potřebných úprav přesahující 0,2 % HND a pro nekvantifikovatelné připomínky relativní velikost rizikové složky HND přesahující 0,5 % HND.

⁴¹ To znamená, že jejich dopad na HND není znám.

⁴² Obecně jde o sestavování HND za poslední srovnávací nebo referenční rok.

POTENCIÁLNÍ DOPAD ZJIŠTĚNÍ ÚČETNÍHO DVORA NA KVALITU HND ČLENSKÝCH STÁTŮ

Další popis pro jednotlivou zemi, posouzení dopadu na HND a/nebo rizikový podíl na HND					
Připomínky	Německo	Španělsko	Francie	Itálie	Spojené království
1. Nesprávné zpracování pachtovného z půdy v národních účtech	Pachtovné z půdy v některých případech neodečítáno z mezispotřeby	Pachtovné z půdy v některých případech neodečítáno z mezispotřeby a produkce	Nepoužije se	Pachtovné z půdy neodečítáno z produkce (vyloučeno z výhrady Komise)	Nepoužije se
	Nevýznamné (nemateriální) zjištění (rizikový podíl na HND: 0,05 %)	Nevýznamné (nemateriální) zjištění (rizikový podíl na HND: 0,15 %)		Nevýznamné (nemateriální) zjištění (rizikový podíl na HND: 0,15 %)	
2. Závěrečné úpravy na základě zastaralých předpokladů nebo neprovedené koncepční úpravy	Závěrečné úpravy pro vlastní účet výroby, malé nástroje a obchodní rejstřík na základě zastaralých předpokladů	Nepoužije se	Nepoužije se	Nepoužije se	Koncepční úpravy neprovedeny pro malé nástroje, náklady na ochranu zdraví při práci a vzdělávání pracovníků, cestovné a diety
	Významné (materiální) zjištění (rizikový podíl na HND: 0,73 %)				
3. Nedostatečné pokrytí a nedostatky v odhadu šedé ekonomiky	Nedostatečné zohlednění nevykazování, neregistrovaných jednotek a daňových podvodů	Nedostatečné zohlednění nevykazování a podvodů s DPH bez spoluviny	Úprava úplnosti u neregistrovaných jednotek na základě zastaralých předpokladů a bez dokumentování	Nedostatky v odhadu úprav úplnosti u neevidované zaměstnanosti a nevykazování	Neposuzováno (v důsledku zvláštní výhrady Komise k této otázce)
	Významné (materiální) zjištění (rizikový podíl na HND: 1,59 %)	Významné (materiální) zjištění (rizikový podíl na HND: 6,31 %)			
4. Nesprávná evidence grantů EU v národních účtech	Nevýznamné (nemateriální) zjištění (dopad na HND: +0,11 %)	Neposuzováno (v důsledku zvláštní výhrady Komise k této otázce)	Nevýznamné (nemateriální) zjištění (dopad na HND: +0,09 %)	Nevýznamné (nemateriální) zjištění (dopad na HND: +0,11 %)	Nevýznamné (nemateriální) zjištění (dopad na HND: +0,11 %)
	Distribuční marže podle produktů nevypočtena v souladu s metodou, kterou doporučil výbor pro HND	Nepoužije se			
5. Nedostatečná kvalita odhadů u distribučních marží	Významné (materiální) zjištění (rizikový podíl na HND: 10,60 %)	Nepoužije se	Nepoužije se	Nepoužije se	Nepoužije se

 Nekvantifikovatelné připomínky

 Kvantifikovatelné připomínky

 Neměřitelné připomínky

Další popis pro jednotlivou zemi, posouzení dopadu na HND a/nebo rizikový podíl na HND					
	Německo	Španělsko	Francie	Itálie	Spojené království
6. Nedostatečná kvalita odhadů u pronájmů (NACE K rev. 1)	Evidence finančního leasingu	Nebyl proveden odhad produkce softwaru pro vlastní konečné užítí u netržních výrobců	Podhodnocená mezipotřeba pro služby bydlení	Podhodnocená mezipotřeba pro služby bydlení	Nepoužije se
	Nevýznamné (nemateriální) zjištění (rizikový podíl na HND: 0,29 %)	Nevýznamné (nemateriální) zjištění (dopad na HND: +0,01 %)	Významné (materiální) zjištění (dopad na HND: -1,18 %)	Významné (materiální) zjištění (dopad na HND: -1,50 %)	
7. Nedostatečná kvalita odhadů u zdravotní a sociální péče (NACE N rev. 1)	Neposuzováno	Nedostatečná kvalita odhadu pro tržní výrobce vyjma nemocnic	Nedostatky v odhadu sociální péče	Neposuzováno	Neposuzováno
		Významné (materiální) zjištění (rizikový podíl na HND: 1,77 %)	Nevýznamné (nemateriální) zjištění (dopad na HND: +0,15 %)		
8. Klasifikace a ocenění neziskových institucí poskytujících služby domácnostem nesplňuje ESA95 (hrubá přidaná hodnota nebo výdaje)					Neposuzováno (v důsledku zvláštní výhrady Komise k této otázce)
	Významné (materiální) zjištění (rizikový podíl na HND: 1,78 %)	Významné (materiální) zjištění (rizikový podíl na HND: 0,87 %)	Významné (materiální) zjištění (rizikový podíl na HND: 0,73 %)	Nepoužije se	
9. Nesprávné nebo nejednotné účetní zpracování příjmů, daní a dotací	Neposuzováno	Neposuzováno	Nesprávně zaevidovaná daň z provozu motorových vozidel a příjmy obcí	Neposuzováno	Nejednotný účetní režim pro daně a dotace na produkty v důsledku nedostatků postupu sestavování při přechodu z evidence výroby za ceny výrobce na základní ceny
			Nevýznamné (nemateriální) zjištění (dopad na HND: +0,04 %)		Významné (materiální) zjištění (rizikový podíl na HND: 6,87 %)
Celkový dopad na HND (kvantifikovatelné připomínky)	+0,11 %	+0,01 %	-0,90 %	-1,39 %	+0,11 %

 Nekvantifikovatelné připomínky

 Kvantifikovatelné připomínky

 Neměřitelné připomínky

Zdroj: Evropský účetní dvůr (na základě hloubkového ověřování složek HND).

KOMISE NEVYDALA ZVLÁŠTNÍ VÝHRADY K JEDNOTLIVÝM ZEMÍM

59. Na základě prahových hodnot, které Účetní dvůr stanovil, měla Komise vyslovit zvláštní výhrady k těmto problémům:

- úpravy na základě zastaralých předpokladů (vycházející z informací starých více než dvacet let, které jsou stále používány) v Německu. Tyto úpravy představovaly 0,73 % HND Německa,
- nedostatečné pokrytí šedé ekonomiky⁴³ v Německu a Španělsku a nedostatky v odhadu této složky ve Francii a Itálii,
- nedostatečná kvalita odhadu distribučních marží v Německu,
- nedostatečná kvalita odhadu služeb pronájmu ve Francii⁴⁴ a Itálii,
- nedostatečná kvalita odhadu zdravotnictví a sociální péče ve Španělsku (významná část tohoto odhadu vycházela z průzkumu provedeného v roce 2000, jenž se týkal pouze autonomní oblasti Madrid a jehož reprezentativnost nebyla posouzena),
- klasifikace a ocenění neziskových institucí poskytujících služby domácnostem nevyhovující plně systému ESA95 v Německu, Španělsku a Francii (hrubá přidaná hodnota nebo výdaje v tomto sektoru představují 0,7 % až 1,8 % HND těchto členských států) a
- nejednotný účetní režim pro daně a na produkty při ocenění výroby ve Spojeném království.

ODHAD ŠEDÉ EKONOMIKY NENÍ MEZI ČLENSKÝMI STÁTY PLNĚ SROVNATELNÝ

60. Postupy sestavování použité k odhadům šedé ekonomiky v pěti členských státech, v nichž byl proveden audit na místě, nejsou plně srovnatelné, protože se vždy neřídí pokyny Komise ve věci úplnosti⁴⁵.

61. Vzhledem ke značnému rozsahu šedé ekonomiky odhadovanému národními statistickými úřady by zlepšení kvality těchto odhadů bývalo mělo významný (materiální) dopad na HND. Tento účinek však nelze kvantifikovat.

⁴³ Sestavovatelé národních účtů mají zejména snahu zajistit, aby byly ekonomické činnosti měřeny komplexně, včetně skrytých činností (tedy „šedé ekonomiky“) i činností popisovaných prostě jako neformální.

⁴⁴ Odhad mezispotřeby domácností činil 3,3 % produkce, zatímco sazba uplatňovaná u jiných institucionálních odvětví činila 15 %. Takový výrazný rozdíl svědčí o problémech při sestavování této složky.

⁴⁵ Konkrétně rozhodnutí Komise 94/168/ES, Euratom ze dne 22. února 1994, kterým se provádí směrnice Rady 89/130/EHS, Euratom o harmonizaci výpočtu hrubého národního produktu v tržních cenách (Úř. věst L 77, 19.3.1994, s. 51), rozhodnutí Komise 98/527/ES, Euratom ze dne 24. července 1998 o zohlednění neodvedené DPH (rozdílu mezi teoretickým a skutečným příjmem z DPH) v národních účtech (Úř. věst L 234, 21.8.1998, s. 39) a dokument výboru pro HND č. 50 z července 2005 o „tabulkovém přístupu Eurostatu k zajištění úplnosti údajů“.

STANOVENÍ ZVLÁŠTNÍCH VÝHRAD ZE STRANY KOMISE NEBYLO VŽDY JEDNOTNÉ

- 62.** Zjištění klasifikovaná v **tabulce 1** jako nevýznamná (nemateriální) představují méně důležité problémy, u nichž dle názoru Účetního dvora není nezbytné uvádět zvláštní výhrady. Nicméně lze konstatovat, že u některých z těchto otázek Komise vůči členskému státu vznesla zvláštní výhradu pro danou zemi, aniž by kontrolovala, zda stejný problém v oblasti sestavování neexistuje i v jiných členských státech, aby tak zajistila rovné zacházení.
- 63.** Komise neměla výhrady k těmto otázkám vznášet nebo je měla uvést vůči všem členským státům, v nichž byla třeba zlepšení. Níže jsou uvedeny příklady případů, kdy Komise vznesla zvláštní výhradu vůči jednotlivým zemím nejednotným způsobem (viz **příloha IX**):
- byla vydána výhrada vůči Španělsku z důvodu nesprávného režimu pro malé nástroje v národních účtech, zatímco vůči Spojenému království, které mělo v oblasti evidence této složky srovnatelné problémy, výhrada vydána nebyla,
  - další výhrada byla vůči Španělsku vydána ve věci evidence grantů EU, zatímco žádné výhrady nebyly vzneseny vůči Německu, Francii, Itálii a Spojenému království, kde tyto operace také nebyly evidovány řádně,
  - byla vydána výhrada vůči Itálii⁴⁶ ve věci evidence pachtovného z půdy, zatímco vůči Německu a Španělsku, které také neevidovaly pachtovné správně, žádné výhrady vzneseny nebyly,
  - byla vydána výhrada vůči Polsku v důsledku neprovedení odhadu pro software k vlastnímu konečnému použití, zatímco nebyla vznesena výhrada vůči Španělsku, které tento druh softwaru pro netržní výrobce také neeviduje.
- 64.** Tyto problémy by nenastaly, kdyby Komise stanovila kritéria pro vydávání zvláštních výhrad vůči jednotlivým zemím (viz bod 43) a vykonala dostatečnou práci na úrovni členských států s cílem vyhnout se nejednotnému postupu.

⁴⁶ Rozsah této výhrady Komise však nezahrnoval odpočet pachtovného z produkce.

LÉPE CÍLENÉ OVĚŘOVÁNÍ BY MĚLO DOPAD NA POMĚRNÉ PŘÍSPĚVKY ČLENSKÝCH STÁTŮ

- 65.** *Tabulka 1* uvádí, jak Účetní dvůr posoudil výsledky nesprávného uplatňování systému ESA95 a nedostatečné kvality u devatenácti vybraných složek HND v pěti členských státech. Tyto problémy při sestavování odhadů národních účtů neměly žádný vliv na celkové vlastní zdroje založené na HND dostupné pro financování rozpočtu EU⁴⁷, mají však význam pro výpočet příspěvků jednotlivých členských států.
- 66.** Roční příspěvky navštívených členských států za období 2002–2007 by byly jiné, kdyby byl správně uplatněn systém ESA95 a kdyby byla kvalita odhadů přiměřená. Protože Komise k těmto záležitostem nevydala žádné výhrady, nemůže již tyto dopady v rozpočtu zohlednit úpravou zůstatků HND. Na základě práce Účetního dvora však nelze říci, jakou hodnotu tyto příspěvky měly mít:
- rozsah potenciálního dopadu kvantifikovatelných připomínek k ročním příspěvkům navštívených členských států do rozpočtu se pohyboval od +0,4 % po –1,1 %. Předpokládá se přitom, že by nebyly zapotřebí žádné jiné změny složek HND v pěti dotčených členských státech nebo odhadů HND v ostatních 22 členských státech,
  - nedostatky vedoucí k nekvantifikovatelným připomínkám mohou ovlivnit i výpočet příspěvků členských států; již z definice nelze spolehlivě odhadnout jejich dopad.
- 67.** Šetření Účetního dvora týkající se vybraných složek HND v pěti členských státech tak prokazuje, že lépe cílené ověřování by mohlo mít dopad na poměrné příspěvky členských států do rozpočtu.

⁴⁷ Změny v odhadovaném HND jednotlivých členských států by ovlivnily odhad celkového HND EU. To však nemělo žádný vliv na celkové vlastní zdroje založené na HND. Jakékoli zvýšení (nebo snížení) odhadů celkového HND EU bude vyrovnáno snížením (zvýšením) jednotné sazby aplikované na HND členských států pro účely financování rozpočtu.

... EUROSTAT DOKONČIL SVŮJ CYKLUS OVĚŘOVÁNÍ POZDĚ

- 68.** Na konci ledna 2012 Eurostat dokončil své ověření soupisů k HND. GŘ pro rozpočet oznámilo členským státům EU-25 zvláštní výhrady vydané k údajům o HND za období 2002–2010⁴⁸ a zrušilo zbývající obecné výhrady k týmž členským státům za období 2002–2007.
- 69.** Šetření Komise ve věci soupisů k HND členských států bylo provedeno v období od začátku roku 2007 do začátku roku 2012. Účetní dvůr má za to, že toto šetření probíhalo příliš dlouho: mezi rokem konce ověřování a prvním referenčním rokem zkoumaných údajů o HND uplynulo deset let.
- 70.** Toto prodlení bylo způsobeno komplexním přístupem Komise, který vyžadoval významnou pracovní zátěž Eurostatu i NSÚ. Důvodem je rovněž skutečnost, že ačkoli to nařízení o HND nepožaduje, přijímal všechny zprávy o informačních návštěvách a hodnotící zprávy výbor pro HND, který se scházel jen třikrát ročně.

NADMĚRNÉ UŽÍVÁNÍ OBECNÝCH VÝHRAD

- 71.** Aby mohla během tohoto dlouhého procesu ověřování upravovat údaje o HND, vydávala Komise vůči členským státům obecné výhrady, které měly zahrnovat údaje o HND za roky 2002 až 2007.
- 72.** Tyto výhrady byly užívány nadměrně. To mohlo vést k obcházení zásady, podle níž musí být proces poskytování a zkoumání údajů o HND dokončen ve lhůtě čtyř let, kterou stanoví nařízení o vlastních zdrojích. Výhrady by se měly týkat jen konkrétních otázek souvisejících s oceňováním jednotlivých složek HND.
- 73.** V červenci 2012 poukázalo oddělení interního auditu⁴⁹ GŘ pro rozpočet na to, že uvádění obecných výhrad pro delší období pro zajištění možnosti úprav údajů o HND pro účely vlastních zdrojů a jejich následné nahrazování zvláštními výhradami umožnilo, aby byly údaje členských států o HND opravovány po více než deseti letech po dotčeném roce. To vedlo v členských státech k rozpočtové nejistotě.

⁴⁸ S výjimkou průřezové výhrady k nepřímo měřeným finančním zprostředkovatelským službám (FISIM), která se týká pouze roku 2010, a výhrad vůči jednotlivým členským státům EU-10, jež se týkají jen období 2004–2010.

⁴⁹ Oddělení interního auditu (IAC).

VELKÉ REVIZE NEBYLY DOSTATEČNĚ ZKOUMÁNY

- 74.** Než Eurostat dokončil své ověření, provedlo všech deset vybraných členských států velkou revizi⁵⁰ svých národních účtů (viz **tabulka 2**), jež vedla k novému souboru údajů o HND, který se zohledňuje pro účely vlastních zdrojů.

⁵⁰ Velké pravidelné nebo referenční revize znamenají změny ve zdrojích a metodách sestavování HND, zatímco velké příležitostné revize vyplývají z důležitých metodických změn použitých koncepcí a definic nebo klasifikace: např. zavedení nové statistické klasifikace ekonomických činností v EU (NACE Rev. 2) do národních účtů v roce 2011 či zavedení nadcházejícího účetního rámce (ESA 2010). Velké revize vyžadují retrospektivní výpočet údajů o HND za předchozí roky.

TABULKA 2

VELKÉ REVIZE PROVEDENÉ DESETI ČLENSKÝMI STÁTY V LETECH 2008–2011, KTERÉ ÚČETNÍ DVŮR PŘEZKOUMAL

Vybrané členské státy	Soupisy k HND, které Eurostat zkoumal v rámci šetřeného cyklu ověřování		Velké pravidelné nebo referenční revize během procesu ověřování		Nové/aktualizované předložené soupisy k HND
	Předloženo:	Srovnávací/referenční rok:	Provedeno v roce:	Revidovaný srovnávací/referenční rok:	Ano, kdy / Ne / Nepoužije se (—)
Belgie	květen 2007	2003	2009	2006 ²	Ne
Německo	prosinec 2006	2000	2011	2008	Ne
Španělsko	prosinec 2007	2000	2011	2008	Ne
Francie	červenec 2007	2000	2011	2005	Ne
Itálie	prosinec 2007	2000	2011	2008	Ne
Nizozemsko	prosinec 2006	2001	— ¹	—	—
Rakousko	leden 2007	2002	2008	2004	Ano, únor 2009
			2011	2008	Ne
Polsko	prosinec 2006	2002	— ¹	—	—
Švédsko	leden 2008	2005	2010	2006	Ne
Spojené království	červenec 2007	2003	2008	2005	Ano, březen 2011

¹ Kromě revizí odvozených z provedení NACE Rev. 2 v národních účtech.

² Referenční rok, kdy byly podrobné údaje odvozené z ročních účtů k dispozici k použití v národních účtech.

Zdroj: Evropský účetní dvůr (na základě údajů z kontrolních spisů Eurostatu).

- 75.** Sedm z osmi NSÚ, které provedly velké pravidelné nebo referenční revize během procesu ověřování, nevypracovalo aktualizované soupisy k HND. Proto musel Eurostat provést svou analýzu na základě omezených informací obsažených ve zprávách o kvalitě HND.
- 76.** V pěti⁵¹ z těchto členských států byl rozsah práce Eurostatu omezen. Důvodem byl nedostatek času mezi provedením velkých revizí⁵² (září 2011) a dokončením procesu ověřování (leden 2012). V důsledku toho nebylo provedeno komplexní posouzení nových zdrojů a metod a přímé ověřování nevycházelo z revidovaného procesu sestavování vybraných složek HND.

⁵¹ Německo, Španělsko, Francie, Itálie a Rakousko.

⁵² Kromě těch, které se týkají provádění NACE Rev. 2.

⁵³ Tyto body se týkají zejména odhadů původních kulturních a uměleckých děl, pojištění, softwaru a spotřeby fixního kapitálu na silnice, mosty atd.

... O OVĚŘENÍCH EUROSTATU NEBYLY ODPOVÍDAJÍCÍM ZPŮSOBEM PODÁVÁNY ZPRÁVY

- 77.** Jasně a transparentní podávání zpráv o ověření údajů o HND je důležité. Umožňuje zainteresovaným stranám pochopit, jak Komise posoudila HND členských států, a případně přijmout potřebná opatření. Proto Účetní dvůr zkoumal hodnotící zprávy Eurostatu o HND vybraných členských států (viz body 79–82), výroční stanoviska výboru pro HND za roky 2002–2011 (viz body 83–87) a výroční zprávy o činnosti Eurostatu a GR pro rozpočet za roky 2002–2011 (viz body 88–92).
- 78.** Komise má omezené interní pokyny k podávání zpráv o svých ověřeních údajů o HND a o svém řízení vlastních zdrojů založených na HND. Kvalita zpráv podávaných Komisí byla proto hodnocena na základě standardů úplnosti, transparentnosti a jednotnosti, které definoval Účetní dvůr.

HODNOTÍCÍ ZPRÁVY EUROSTATU O HND ČLENSKÝCH STÁTŮ NEBYLY VŽDY ÚPLNÉ, TRANSPARENTNÍ A JEDNOTNÉ

- 79.** Eurostat vypracoval hodnotící zprávy o HND členských států, včetně poznámek k jednotlivým zemím ve věci zlepšení s možným dopadem na HND a průřezových otázek. Účetní dvůr zjistil, že Eurostat nepoužil žádná kritéria pro stanovení oblastí pro zlepšení pro jednotlivé země nebo průřezových otázek⁵³.

80. Tyto zprávy byly předloženy výboru pro HND v červenci a říjnu 2011 jako prozatímní „návrhy“. Díky tomu se mohly NSÚ zabývat určitými problémy ještě předtím, než byly vysloveny výhrady, a/nebo mohl Eurostat provést určité změny s cílem uplatnit zásadu rovného zacházení. Nebyly však vypracovány žádné konečné hodnotící zprávy o HND členských států.

81. V prosinci 2011 vydal Eurostat dokument⁵⁴, který obsahoval všechny body opatření, které nebyly považovány za dostatečně důležité, aby představovaly konkrétní oblasti pro zlepšení v jednotlivých zemích a byly zahrnuty do hodnotících zpráv. Tento dokument však obsahoval body, které mohly mít dopad na HND a/nebo se podobaly zvláštním výhradám Komise pro jiné členské státy, například:

- obchodní rejstřík v Německu (viz **tabulka 1**, bod 2),
- úprava týkající se podvodů u mezispotřeby v pohostinství a ubytovacích službách v Nizozemsku,
- režim pro malé nástroje v národních účtech v Nizozemsku, Švédsku a Spojeném království a
- odhad podvodů s DPH bez spoluviny v Polsku.

82. Účetní dvůr má následující obecné připomínky k obsahu hodnotících zpráv Eurostatu týkajících se deseti vybraných členských států:

- neúplné uvedení cílů a rozsahu ověření, jakož i činnosti provedené Eurostatem,
- nejasné informace o potenciálním dopadu oblastí zlepšení u jednotlivých zemí a/nebo průřezových otázek a o možnosti, že Komise pro tyto oblasti vydá zvláštní výhrady⁵⁵,
- protože neexistují kritéria významnosti (materiality), není jasné, zda vlastní zjištění Eurostatu ve zprávách představují výhrady k posouzení⁵⁶ a zda celkové závěry Eurostatu mají být považovány za pozitivní nebo negativní.

⁵⁴ Dokument výboru pro HND č. 222 nazvaný „Jiné body (zejména na základě bodů opatření B, C a D) pro 25 členských států“.

⁵⁵ Pokud nebudou řešeny do konce roku 2011.

⁵⁶ V hodnotících zprávách Eurostatu se uvádí, že sestavování složek HND „bylo možné“ zlepšit, nebo že existují určité oblasti ke zlepšení. Je však nejasné, zda neprovádění těchto bodů mělo dopad na celkové hodnocení.

KAŽDOROČNÍ STANOVISKA VÝBORU PRO HND NEJSOU V SOULADU S PRÁVNÍMI PŘEDPISY A NEMAJÍ VYPOVÍDACÍ HODNOTU

- 83.** Výbor pro HND přijal prohlášení „bez stanoviska“ týkající se Řecka za rok 2006⁵⁷ a týkající se členských států EU-10 za roky 2006–2011⁵⁸, a to ve věci toho, zda údaje o HND poskytnuté těmito členskými státy byly přiměřené pro účely vlastních zdrojů.
- 84.** V případě Řecka Komise splnila čl. 10 odst. 7 nařízení o vlastních zdrojích⁵⁹. Použila údaje o HND obsažené v předešlém dotazníku k HND pro účely vlastních zdrojů (2005) a nebyly provedeny žádné úpravy zůstatků pro rozpočtový rok 2006.
- 85.** Toto ustanovení však nebylo dodrženo v případě členských států EU-10. Komise vypočetla hodnotu a provedla úpravy zůstatků vlastních zdrojů založených na HND v rozpočtových letech 2006–2011, ačkoli výbor pro HND nevydal výslovné stanovisko (viz bod 16).
- 86.** Pokud jde o obsah všech stanovisek, která výbor pro HND ve zkoumaném období vydal, Účetní dvůr konstatoval, že:
- správnou praxí je odkazovat na právní základ, což se však neděje,
  - představení cílů a základu hodnocení⁶⁰ je neúplné,
  - je nejasné, zda (obecné) výhrady, na které odkazují stanoviska k členským státům EU-15, umožňují, aby byl celkový závěr vyvozený výborem pro HND považován za pozitivní nebo negativní.
- 87.** S ohledem na nedostatky zjištěné ve strategii/přístupu Komise v oblasti ověřování (viz body 26–36) a v procesu ověřování (viz body 37–67) práce provedená Eurostatem nedostačuje k plné podpoře stanoviska výboru pro HND. Protože v ověření Eurostatu nebyla řádně uplatněna zásada nákladů a přínosů, měla stanoviska výboru pro HND uvádět omezení rozsahu.

⁵⁷ Viz bod 4.26 výroční zprávy Účetního dvora za rok 2006.

⁵⁸ Protože ověření soupisů k HND Komise dosud nedokončila.

⁵⁹ Toto ustanovení uvádí, že případné změny HND předchozích rozpočtových roků podle čl. 2 odst. 2 nařízení o HND s výhradou článku 5 vyžadují, aby každý dotčený členský stát provedl úpravu svého příspěvku do vlastních zdrojů založeného na HND. Článek 5 nařízení o HND obsahuje požadavek, aby výbor pro HND vydal každoroční stanovisko ohledně přiměřenosti údajů členských států o HND pro účely vlastních zdrojů.

⁶⁰ Rozsah ověření a prací provedených Eurostatem.

VÝROČNÍ ZPRÁVY O ČINNOSTI GŘ PRO ROZPOČET UVÁDĚLY JEN ČÁSTEČNÉ HODNOCENÍ

- 88.** GŘ pro rozpočet uvádí jen málo informací o řízení, riziku a kontrolním prostředí týkajícím se vlastních zdrojů založených na HND⁶¹ nebo o zdůvodnění použitým pro vyvození celkového závěru o systémech řízení a kontroly⁶². I přes zlepšení v posledních letech poskytovaly do roku 2011 výroční zprávy o činnosti GŘ pro rozpočet pouze částečné hodnocení oblasti řízení vlastních zdrojů založených na HND.
- 89.** Prohlášení o věrohodnosti, která vydalo GŘ pro rozpočet, nebyla až do roku 2011 podložena dostatečnými důkazy legality a správnosti nebo řádného finančního řízení. Týkala se pouze přesnosti výpočtu vlastních zdrojů založených na HND, nikoli kvality podkladových údajů.
- 90.** S ohledem na specifické znaky řízení vlastních zdrojů založených na HND⁶³ mělo GŘ pro rozpočet ve svých výročních zprávách o činnosti řádně uvést základ prohlášení o věrohodnosti.

⁶¹ Zejména způsob výpočtu ročních příspěvků a úprav (zůstatků za předcházející rok), způsob sdílení povinností mezi GŘ pro rozpočet a Eurostatem, úloha výboru pro HND a rozsah a cíle ověřování prováděného GŘ pro rozpočet a Eurostatem.

⁶² Včetně klíčových ukazatelů legality a správnosti a řádného finančního řízení ověřování vlastních zdrojů založených na HND.

⁶³ Pravidla EU pro jejich výpočet, složitost procesu sestavování národních účtů a sdílení povinností mezi útvary Komise (viz body 2–11).

VÝROČNÍ ZPRÁVY O ČINNOSTI EUROSTATU UVÁDĚLY JEN ČÁSTEČNÉ HODNOCENÍ

- 91.** Nehledě na zlepšení, k němuž v posledních letech došlo, poskytovaly výroční zprávy o činnosti Eurostatu jen částečné hodnocení provedených ověření údajů o HND pro účely vlastních zdrojů. Eurostat zveřejňoval omezené informace o cílech, rozsahu a výsledcích svých ověření HND.
- 92.** Prohlášení Eurostatu, která se týkají zásady řádného finančního řízení, nebyla podložena dostatečnými důkazy účinného využití zdrojů zapojených do ověřování údajů o HND pro účely vlastních zdrojů.

ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ

- 93.** Účetní dvůr dospěl k závěru, že Komisí provedené ověření údajů o HND nebylo dostatečně strukturované a cílené. Níže uvedené závěry a doporučení jsou založeny na praxi Účetního dvora, který uplatňuje správné postupy režimů ověřování stanovené pro účely jeho auditu. Tyto postupy tvoří strukturovanější a formalizovanější přístup a rovněž zajišťují lepší alokaci zdrojů než ty, které aktuálně používá Eurostat. Protože počet složek HND, které budou vybrány pro hloubkové ověřování, lze přizpůsobovat dostupným zdrojům, nemuselo by dojít k žádnému nárůstu personálních zdrojů Eurostatu vyhrazených pro ověřování údajů o HND.
- 94.** Účetní dvůr zjistil, že ověření údajů o HND používaných pro účely vlastních zdrojů v letech 2002–2007 Komise dokončila pozdě a významné revize, které členské státy provedly v letech 2008–2011, Komise dostatečně neprozkoumala. V nadměrné míře byly také používány obecné výhrady (viz body 68–76).
- 95.** Eurostat svá ověření přiměřeně neplánoval a nestanovoval jejich priority, neboť při výběru oblastí k ověřování nebyla vhodně posuzována rizika týkající se sestavování národních účtů členských států (viz body 24–36).
- 96.** Při provádění svých ověření v členských státech Eurostat neuplatňoval jednotný přístup a na této úrovni nevynakládal dostatečné úsilí. Audit, který provedl Účetní dvůr, prokázal, že strukturovanější a lépe cílený přístup by zlepšil účinnost Komisí prováděných ověření (viz body 37–67).
- 97.** O ověřeních, která Eurostat provedl, nebyly vypracovány odpovídajícím způsobem zprávy (viz body 77–92).

STRATEGIE/KONCEPCE OVĚŘOVÁNÍ

DOPORUČENÍ 1 – PROVÁDĚT STRUKTUROVANÉ A FORMALIZOVANÉ PLÁNOVÁNÍ A STANOVOVÁNÍ PRIORITY

Komise by měla provést strukturovanou a formalizovanou analýzu, která zohlední náklady a přínosy a která jí umožní plánovat ověřování a stanovovat priority ověřování konkrétních oblastí nebo (pod)procesů sestavování (viz bod 33). Tato analýza by měla přihlížet k rizikům týkajícím se sestavování národních účtů členských států (viz bod 32) a poměrné velikosti složek HND v celkové ekonomice.

Toto posouzení rizika by se mělo opírat o všechny kvalitativní a kvantitativní informace dostupné ve všech odděleních Eurostatu a mělo by se zaměřovat na postupy sestavování popsané v soupisech k HND a posledních zprávách o kvalitě HND členských států (viz **příloha VII** a **příloha VIII**).

DOPORUČENÍ 2 – ZKRÁTIT DOBU CYKLU OVĚŘOVÁNÍ A OMEZIT VYUŽÍVÁNÍ OBECNÝCH VÝHRAD

Komise by měla zkrátit dobu cyklu svého ověřování, aby se tak omezilo používání obecných výhrad (viz body 68–70 a 72).

Tyto výhrady by měly být omezeny na výjimečné případy, kdy existují významná rizika toho, že nebudou chráněny finanční zájmy EU, například pokud členský stát provádí velkou revizi během cyklu ověřování nebo v nepravidelných intervalech (viz body 71–73).

DOPORUČENÍ 3 – ZKVALITNIT PODÁVÁNÍ ZPRÁV VÝBORU PRO HND

Eurostat by měl podávat jasným a včasným způsobem zprávy výboru pro HND ve věci případů, kdy se předpokládá uplatnění zásady nákladů a přínosů (viz bod 28).

PROCES OVĚŘOVÁNÍ

DOPORUČENÍ 4 – UPLATŇOVAT CÍLENĚJŠÍ OVĚŘOVÁNÍ

Součástí procesu ověřování prováděného Komisí by mělo být strukturované a formalizované kvalitativní posuzování rizika u postupů sestavování popsaných v soupisech k HND a hloubkové ověřování významných a rizikových složek HND. Výběr složek HND pro hloubkové ověřování by měl probíhat v souladu s analýzou nákladů a přínosů popsanou v **doporučení 1**. Rozsah a cíle hloubkového ověřování by měly být širší než u přímého ověřování, které prováděl Eurostat v posledním cyklu ověřování (viz bod 22, druhá odrážka, a body 33–36).

⁶⁴ Viz poznámka pod čarou 45.

DOPORUČENÍ 5 – VĚNOVAT ZVLÁŠTNÍ POZORNOST OVĚŘENÍ ÚPLNOSTI HND

Komise by měla ve svých ověřeních věnovat zvláštní pozornost úplnosti HND členských států a používání srovnatelných postupů odhadu pro zahrnutí šedé ekonomiky do národních účtů (viz body 60 a 61). Eurostat by měl kontrolovat, zda všechny členské státy dodržují pokyny Komise⁶⁴, a měl by přijmout vhodná opatření zajišťující srovnatelné řešení této otázky v jednotlivých členských státech.

DOPORUČENÍ 6 – ÚPLNÉ KONTROLNÍ SPISY A DOKUMENTACE

Komise by měla svou práci dokumentovat, a to i pomocí úplného souboru informací o ověřování provedených Eurostatem na základě dokumentárních kontrol a/nebo návštěv v NSÚ (viz body 39, 54 a 55).

Kontrolní spisy Eurostatu by měly vedení umožňovat jasnou identifikaci výsledků provedených kontrol vybraných složek HND, v souladu se standardy vnitřní kontroly.

DOPORUČENÍ 7 – ZVLÁŠTNÍ VÝHRADY BY SE MĚLY TÝKAT JEN VÝZNAMNÝCH ZJIŠTĚNÍ

Pro vyslovení zvláštních výhrad by Eurostat měl tam, kde je to možné, u bodů opatření posoudit potenciální dopad (pro kvantifikovatelné připomínky) a/nebo rizikovou částku (pro nekvantifikovatelné připomínky) a stanovit jasná kritéria významnosti (materiality). Tato kritéria by měla být kvalitativní nebo kvantitativní (viz body 43 a 58). Obecně by měly být vyslovovány výhrady ke konkrétním složkám HND týkající se bodů opatření, jimiž se NSÚ nebudou zabývat ve stanovených lhůtách a které mohou mít významný (materiální) dopad.

DOPORUČENÍ 8 – ZLEPŠIT KOORDINACI ODDĚLENÍ EUROSTATU

Eurostat by měl zlepšit koordinaci svých oddělení, která odpovídají za ověřování HND pro účely vlastních zdrojů, a ostatních oddělení, a to zejména těch, jež se zabývají národními účty (viz body 49–53).

V případech, kdy by případné kroky jiných oddělení Eurostatu mohly mít dopad na sestavování HDP a/nebo HND, by měl být konzultován výbor pro HND a konečné rozhodnutí o těchto opatřeních by mělo být přijato na přiměřené hierarchické úrovni v rámci Eurostatu.

PODÁVÁNÍ ZPRÁV

DOPORUČENÍ 9 – ZLEPŠIT PODÁVÁNÍ ZPRÁV

Eurostat by měl zkvalitnit své hodnotící zprávy tak, aby poskytovaly úplné, transparentní a jednotné hodnocení údajů členských států o HND (viz body 79–82).

Roční stanoviska výboru pro HND by měla obsahovat jasné posouzení toho, zda jsou údaje členských států o HND přiměřené pro účely vlastních zdrojů (či nikoli), jejich obsah by měl splňovat požadavky nařízení o HND a stanoviska by měla být přiměřeně využívána v rozpočtovém procesu, jak stanoví nařízení o vlastních zdrojích (viz body 83–87).

Výroční zprávy o činnosti GŘ pro rozpočet a Eurostatu by měly podávat pravdivý a věrný obraz ověřování údajů členských států o HND a řízení vlastních zdrojů založených na HND (viz body 88–92).

Komise by měla stanovovat požadavky vůči Eurostatu ve věci podávání pravidelných zpráv o výsledcích jeho ověřování údajů o HND, které Generálnímu ředitelství pro rozpočet umožní odvodit požadovanou jistotu pro účely použití v rámci jeho výroční zprávy o činnosti.

- 98.** Účetní dvůr vyzývá Komisi, aby tato doporučení zvažila v souvislosti s nadcházející revizí nařízení o HND.

Tuto zprávu přijal Účetní dvůr v Lucemburku na svém zasedání dne 26. září 2013.

Za Účetní dvůr

předseda

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

VLASTNÍ ZDROJE ZALOŽENÉ NA HND ZA ROKY 2002, 2007 A 2010 PODLE ČLENSKÝCH STÁTŮ

Členské státy	Rok 2002		Rok 2007		Rok 2010	
	v mil. EUR	%	v mil. EUR	%	v mil. EUR	%
Deset největších přispěvatelů vybraných v rámci tohoto auditu						
Německo (DE)	10 504,5	22,86 %	14 653,8	19,83 %	18 703,8	20,54 %
Francie (FR)	7 684,7	16,72 %	11 215,7	15,17 %	14 762,0	16,21 %
Spojené království (UK)	8 480,5	18,46 %	12 551,2	16,98 %	12 963,4	14,24 %
Itálie (IT)	6 390,4	13,91 %	9 143,7	12,37 %	11 386,6	12,51 %
Španělsko (ES)	3 430,7	7,47 %	6 073,4	8,22 %	7 611,3	8,36 %
Nizozemsko (NL)	2 264,9	4,93 %	3 400,6	4,60 %	4 219,2	4,63 %
Belgie (BE)	1 335,7	2,91 %	1 985,8	2,69 %	2 662,4	2,92 %
Švédsko (SE)	1 220,7	2,66 %	1 948,9	2,64 %	2 771,6	3,04 %
Polsko (PL)	0,0	0,00 %	1 745,6	2,36 %	2 630,9	2,89 %
Rakousko (AT)	1 070,0	2,33 %	1 564,9	2,12 %	2 131,7	2,34 %
Celkem	42 382,1	92,25 %	64 283,6	86,98 %	79 842,9	87,68 %
Ostatní členské státy						
Dánsko (DK)	893,1	1,94 %	1 393,5	1,89 %	1 705,7	1,87 %
Řecko (EL)	704,8	1,53 %	1 946,6	2,63 %	1 616,9	1,78 %
Portugalsko (PT)	635,9	1,38 %	940,1	1,27 %	1 344,0	1,48 %
Finsko (FI)	693,5	1,51 %	1 087,7	1,47 %	1 256,0	1,38 %
Česká republika (CZ)	0,0	0,00 %	703,8	0,95 %	1 051,4	1,15 %
Irsko (IE)	537,5	1,17 %	972,2	1,32 %	950,1	1,04 %
Rumunsko (RO)	0,0	0,00 %	681,7	0,92 %	859,6	0,95 %
Maďarsko (HU)	0,0	0,00 %	546,7	0,74 %	702,2	0,77 %
Slovensko (SK)	0,0	0,00 %	302,5	0,41 %	450,1	0,49 %
Slovinsko (SI)	0,0	0,00 %	198,3	0,27 %	250,9	0,28 %
Bulharsko (BG)	0,0	0,00 %	163,0	0,22 %	247,2	0,27 %
Lucembursko (LU)	100,7	0,22 %	202,2	0,27 %	196,6	0,22 %
Litva (LT)	0,0	0,00 %	158,3	0,21 %	186,4	0,20 %
Lotyšsko (LV)	0,0	0,00 %	118,0	0,16 %	133,9	0,15 %
Kypr (CY)	0,0	0,00 %	88,2	0,12 %	124,3	0,14 %
Estonsko (EE)	0,0	0,00 %	95,8	0,13 %	98,9	0,11 %
Malta (MT)	0,0	0,00 %	32,5	0,04 %	40,4	0,04 %
Celkem	3 565,5	7,75 %	9 631,1	13,02 %	11 214,6	12,32 %
Celkové vlastní zdroje založené na HND	45 947,6	100,00 %	73 914,7	100,00 %	91 057,5	100,00 %
Příjmy celkem (mil. EUR)	95 434,4		117 563,0		127 795,0	
Celkové vlastní zdroje založené na HND / příjmy celkem	48,15 %		62,87 %		71,25 %	

Zdroj: Evropský účetní dvůr (na základě finančních zpráv Komise, kapitol 14 „HND“ a 32 „Zůstatky HND“ rozpočtu EU).

VÝPOČET VLASTNÍCH ZDROJŮ ZALOŽENÝCH NA HND

VÝPOČET VLASTNÍCH ZDROJŮ FINANCOVÁNÍ ROZPOČTU ZALOŽENÝCH NA HND

- 1.** Výpočet vlastních zdrojů založených na HND se provádí pomocí jednotné sazby aplikované na HND členských států. Tato sazba se určuje v procentech ze součtu prognóz ročního HND tak, aby plně pokryla tu část rozpočtu, která není financována z tradičních vlastních zdrojů, vlastních zdrojů založených na DPH a jiných příjmů¹. Výpočet celkových vlastních zdrojů založených na HND je tedy těmito jinými zdroji příjmů ovlivněn.
- 2.** Zůstatky a opravy k zůstatkům HND za rok n se pro rok $n+1$ vypočtou porovnáním odhadů se skutečnými údaji o HND² a v následujících letech ($n+2$, $n+3$, $n+4$ ... atd.) se použijí aktuálnější údaje dle popisu níže.
- 3.** Pravidla EU pro výpočet vlastních zdrojů umožňují upravit údaje o HND za daný finanční rok do 30. září roku $n+4$. Toto pravidlo čtyř let lze upravit prodloužením lhůty v případech, kdy se Komise a/nebo členské státy domnívají, že je třeba zlepšit kvalitu údajů v některých bodech sestavování HND za daný finanční rok³.
- 4.** K informování členských států o těchto bodech zlepšení se používá postup výhrad Komise. Obecná výhrada se týká sestavování všech složek HND členského státu, zatímco zvláštní výhrada se týká odhadu jednotlivých složek HND. Když Komise výhrady zruší, nelze pro účely výpočtu vlastních zdrojů zohledňovat žádné další změny podkladových údajů.

---

¹ Viz článek 5 nařízení o vlastních zdrojích.

² Viz čl. 10 odst. 6 nařízení o vlastních zdrojích.

³ Viz čl. 10 odst. 7 nařízení o vlastních zdrojích.

POUŽITÍ ÚDAJŮ O HND VE VÝPOČTU OSTATNÍCH PRVKŮ VLASTNÍCH ZDROJŮ

5. Údaje o HND hrají klíčovou úlohu v širším systému vlastních zdrojů. Používají se také k určení limitované částky základů DPH (která by neměla překročit 50 % HND) pro výpočet vlastních zdrojů založených na DPH⁴, pro rozdělení nákladů na opravu přiznanou ve prospěch Spojeného království ve věci rozpočtových nevyvážeností mezi členské státy⁵ a určení částky hrubého snížení přiznaného ve prospěch Nizozemska a Švédska pro jejich roční příspěvky na základě HND⁶, a pro stanovení maximální celkové roční částky prostředků na závazky a platby zadávané do rozpočtu (stropy)⁷.

ÚDAJE O ROČNÍM HND PRO VÝPOČET VLASTNÍCH ZDROJŮ

6. Údaje o ročním HND⁸ sestavují NSÚ v členských státech. NSÚ musí poskytnout Komisi (Eurostatu) do 22. září každého roku číselné údaje týkající se HND, HDP a jejich složek, zahrnující předchozí rok a veškeré případné změny údajů za předešlé roky. Tyto údaje poskytují členské státy formou „dotazníku/dotazníků k HND“.
7. Spolu s těmito údaji musí NSÚ členských států předávat i zprávu, která uvádí, jak byly získány souhrnné částky, popisuje veškeré významné změny v použitých postupech („metody“) a statistických podkladech („zdroje“) a vysvětluje revize dřívějších odhadů HND („zpráva o kvalitě“)⁹.

⁴ Viz čl. 2 odst. 1 písm. b) rozhodnutí o vlastních zdrojích.

⁵ Tzv. oprava pro Spojené království. Viz článek 5 rozhodnutí o vlastních zdrojích.

⁶ Viz čl. 2 odst. 5 rozhodnutí o vlastních zdrojích.

⁷ Viz článek 3 rozhodnutí o vlastních zdrojích.

⁸ Údaje o HND jsou sestavovány na základě statistických údajů a jiných odhadů. Liší se od odhadovaných údajů používaných v systému vlastních zdrojů v rámci postupu schvalování ročního rozpočtu.

⁹ Viz článek 2 nařízení o HND.

8. Za účelem podání podrobnějšího popisu způsobu sestavování údajů o HND by měly NSÚ předložit Eurostatu soupis postupů a statistických podkladů („soupis k HND“) použitých pro odhady jednotlivých složek HND¹⁰.
9. Podle pokynů, které přijal výbor pro HND v červenci 2005, by měly členské státy vypracovat plně aktualizované soupisy k HND nejpozději jeden rok po dokončení každé velké revize¹¹. Jestliže členský stát nemá politiku pro revize, která zahrnuje velké revize, měly by být soupisy k HND aktualizovány nejméně jednou za pět let.
10. V červenci 2012 byly tyto pokyny pozměněny, v důsledku čehož nyní vyžadují, aby členské státy poskytovaly aktualizované soupisy k HND pouze na žádost výboru pro HND v případě, že jsou prováděny velké revize v rámci cyklu ověřování Eurostatu.

---

¹⁰ Viz článek 3 nařízení o HND.

¹¹ Velké pravidelné nebo referenční revize znamenají změny zdrojů a metod pro sestavení národních účtů, zatímco velké příležitostné revize vycházejí ze zásadních metodických změn používaných koncepcí a definic nebo klasifikace. Viz též poznámka pod čarou 50 zprávy a její **glosář**.

KOMISÍ PROVEDENÉ OVĚŘENÍ SOUPISŮ ČLENSKÝCH STÁTŮ K HND

VYSLOVENÍ OBECNÝCH VÝHRAD

1. Protože údaje o HND pro účely vlastních zdrojů lze upravovat pouze po dobu čtyř let a protože Eurostatem prováděné posouzení soupisů k HND členských států může trvat déle (jak se stalo například u údajů o HND za roky 2002 a další), vyslovuje Komise (GŘ pro rozpočet) obecné výhrady týkající se sestavování všech složek HND členského státu.

DOKUMENTÁRNÍ KONTROLY ZALOŽENÉ NA DOTAZNÍKU K HODNOCENÍ SOUPISŮ K HND

2. Eurostat přezkoumává soupisy k HND¹ s cílem zajistit „systematický, jednotný a spravedlivý“ přístup k posuzování kvality údajů členských států o HND. Práce Eurostatu je dokumentována pomocí dotazníku k hodnocení soupisů k HND, který obsahuje 265 podrobných otázek týkajících se sestavování celého souboru národních účtů.

INFORMAČNÍ NÁVŠTĚVA²

3. S přihlédnutím ke svým dokumentárním kontrolám na základě dotazníku k hodnocení soupisů k HND Eurostat připravuje otázky, které mají být vyjasněny během informační návštěvy daného NSÚ. Cílem informační návštěvy je zejména získat potřebné informace pro určení případných nedostatků statistických zdrojů a metod použitých pro výpočet HND a jeho složek.

¹ Viz poznámka pod čarou 11 zprávy.

² Ty provádí Komise. Návštěv se mohou zúčastnit zástupci ostatních členských států (viz článek 6 nařízení o HND).

ZPRÁVY O NÁVŠTĚVÁCH A BODY OPATŘENÍ

4. Výsledkem informační návštěvy v členském státě jsou „body opatření“, které obsahují problémy, u nichž jsou nutné případné metodické změny, a/nebo nedostatky systémů dohledu a kontroly, jež je třeba řešit. Tyto body opatření se člení do těchto pěti kategorií:
- **body opatření „A“:** je nutné případné zlepšení metodiky,
  - **body opatření „B“:** předložení nových informací, které by měly být obsaženy v soupisech k HND,
  - **body opatření „C“:** přepracování, vyjasnění nebo oprava stávajících informací v soupisech k HND,
  - **body opatření „D“:** předložení nových informací, které nemusí být nezbytně obsaženy v soupisech k HND,
  - **body opatření „E“:** body, které má provést Eurostat.
5. Zprávy o návštěvách (spolu s harmonogramem provádění bodů opatření) by měly být schváleny Eurostatem a národními statistickými úřady a měly by být předloženy výboru pro HND k projednání a přijetí.

PŘÍMÉ OVĚŘOVÁNÍ

6. Jako doplněk přezkumu soupisů k HND na základě dotazníku k hodnocení soupisů k HND provádí Eurostat od roku 2007 přímé ověřování složek HND, jak doporučil Účetní dvůr³.
7. Jak stanoví pokyny Eurostatu, cílem tohoto přístupu je zejména zpětně sledovat stopu od vybraných složek národních účtů ke zdroji údajů⁴.

³ Viz bod 4.30 a) výroční zprávy Účetního dvora za rok 2005, příloha 4.1 výroční zprávy za rok 2006 a bod 4.45 výroční zprávy za rok 2007.

⁴ Základním cílem přímého ověřování je zkontrolovat, zda popis zdrojů a metod soupisů k HND náležitě odráží skutečně uplatňovanou praxi při sestavování údajů a zda byly základní údaje uváděné ve zdrojích odpovídajícím způsobem zpracovány v údajích národních účtů, které poskytly členské státy pro účely vlastních zdrojů založených na HND. Pomocí tohoto přístupu Eurostat neprovádí žádný odhad složek HND.

8. Přímé ověřování se obecně provádí pro jednu či dvě složky HND. Eurostat obvykle neočekává, že by byl na základě této činnosti schopen vyvodit závěry ke všem částem odhadů uvedených v soupisech k HND.

PROTOKOLY A SLEDOVANÉ AKTUALIZACE SOUPISŮ K HND

9. S cílem monitorovat pokrok ve věci bodů opatření a dokumentovat proces ověřování vede Eurostat protokol, který uvádí všechny informace týkající se každého bodu opatření, a průběžně aktualizovanou (neveřejnou) verzi soupisů k HND v režimu sledování změn.

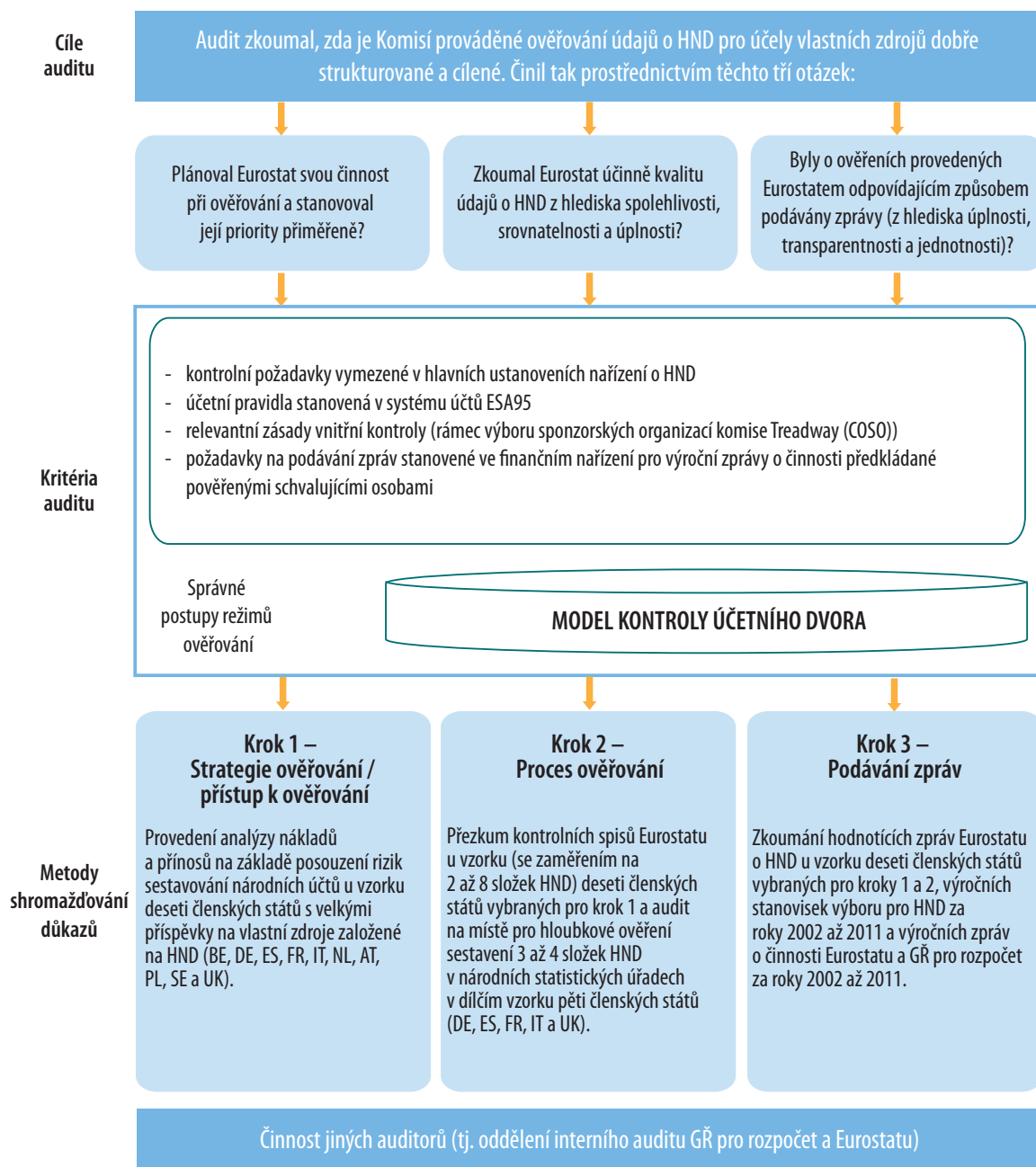
HODNOTÍCÍ ZPRÁVY

10. Eurostat připravuje hodnotící zprávy o kvalitě údajů členských států o HND za určitý počet let (např. období 2002–2010). Hodnotící zprávy používá Komise jako základ vyslovení zvláštních výhrad.

VYSLOVENÍ ZVLÁŠTNÍCH VÝHRAD A ZRUŠENÍ OBECNÝCH VÝHRAD

11. Pro jakékoli body opatření, které Eurostat považuje za důležité a pro něž nebyly dány k dispozici úplné informace a/nebo NSÚ neprovedly požadovaná zlepšení, vyslovuje Komise zvláštní výhrady týkající se odhadu jednotlivých složek HND. To pak znamená, že ověření je úplné a stávající obecné výhrady lze zrušit.

PŘEHLED KONCEPCE A METODIKY AUDITU ÚČETNÍHO DVORA

Zdroj: Evropský účetní dvůr.

KONTROLNÍ MODEL ÚČETNÍHO DVORA

PRO ZLEPŠENÝ KONTROLNÍ RÁMEC

1. Účetní dvůr analyzoval obecnou strukturu systémů Komise s cílem stanovit správné postupy pro režim ověřování, které budou použity pro účely tohoto auditu.
2. Tyto postupy obsahují strukturovanější a formalizovanější přístup a rovněž lepší alokaci zdrojů. Předpokládají jinou kombinaci kontrolních postupů v porovnání s rámcem Komise: menší intenzitu kvalitativního šetření zdrojů a metod popsanych v soupisech k HND členských států a více testování procesu sestavování prostřednictvím hloubkového ověřování¹ významných a rizikových složek.
3. Tyto režimy ověřování, které jsou konsolidovány v uvedeném kontrolním modelu, se člení do tří hlavních kroků ověřování Eurostatu, které jsou popsány níže.

KROK 1 – STRATEGIE OVĚŘOVÁNÍ / PŘÍSTUP K OVĚŘOVÁNÍ

4. Navrhovaná strategie/přístup spočívají v plánování a stanovení priorit postupu ověřování složek HND pomocí strukturované metodiky, která uplatňuje zásadu nákladů a přínosů („analýza nákladů a přínosů“).

---

¹ Viz poznámka pod čarou 16 zprávy.

5. Analýza nákladů a přínosů by měla vycházet z použití těchto nástrojů a postupů:
- Mělo by být provedeno **podrobné kvalitativní posouzení rizik** sestavování HND v členských státech. Zdroje a faktory rizik uvádí **příloha VI** a posouzení přihlíží k procesu sestavování HDP podle výrobního přístupu. **Dokumentární přezkum² soupisů k HND a posledních ročních zpráv členských států o kvalitě** představuje hlavní informace, které budou použity k provedení tohoto podrobného **kvalitativního** posouzení přirozených rizik. Kontrolní rizika³ nejsou zohledňována v důsledku omezené míry, v níž se NSÚ členských států opírají při sestavování národních účtů o systémy kontroly a dohledu.
  - Měla by být vypracována **matice⁴** s cílem znázornit sestavování složek HDP (podle výrobního přístupu) a přechodných položek HDP/HND na základě těchto dvou prvků: výsledek posouzení rizik (přiřazený vahám rizik)⁵ a velikost složek v ekonomice (procentní podíl složky HDP/HND na celkovém HND). Znásobením vah rizik velikostí každé složky se určí **ukazatel velikosti rizika**. Pro účely tohoto auditu se výše uvedený ukazatel vypočítává pro každou činnost podle NACE (Rev. 1) a pro přechodné položky. Analýzu nákladů a přínosů lze uplatnit i na výdajový a důchodový přístup⁶.
  - Přínosy a náklady v této analýze (**metodika**) by měly být stanoveny takto: „přínosy“ představuje hodnota ukazatele velikosti rizika pro složky HDP/HND vybrané pro hloubkové ověřování, zatímco „náklady“ jsou náklady příležitosti pro neprovedené hloubkové ověřování jiných složek HDP/HND. Tento ukazatel se měří součtem hodnot přiřazených ukazatelům velikosti rizik neověřovaných složek HDP/HND.

² V případě potřeby lze provést „informační návštěvu“ (v souladu s článkem 6 nařízení o HND) s cílem vyjasnit postup sestavování národních účtů.

³ Také včetně rizik vyplývajících z fungování statistických systémů (tj. viz zdroj rizik D v **příloze VI**).

⁴ Používání podobné matice při plánování kontrol HND navrhol i Eurostat pro řešení jednoho z doporučení útvaru interního auditu ve zprávě o statistickém procesu pro HND vydané v srpnu 2011.

⁵ Auditóři Účetního dvora navrhnou používat tyto váhy rizik: 100 pro „velmi vysoká“ rizika, 75 pro „vysoká“ rizika, 50 pro „střední“ rizika a 10 pro „nízká“ rizika.

⁶ Tato analýza by měla zohledňovat specifické postupy členských států pro sestavování údajů.

- d) Pro výběr složek HDP/HND k hloubkovému ověřování Účetní dvůr navrhuje používat obecně referenční práh⁷ (**kritéria významnosti (materiality)**): budou vybrány složky s hodnotou ukazatele velikosti rizika převyšující referenční práh, zatímco složky s hodnotou pod referenčním prahem vybrány **nebudou**. V některých odůvodněných případech lze z těchto kvantitativních kritérií učinit výjimky, aby se zlepšila účinnost analýzy nákladů a přínosů.
- e) **Počet složek HDP/HND** vybraných v každém členském státě závisí na personálních zdrojích, které jsou pro ověření k dispozici.

KROK 2 – PROCES OVĚŘOVÁNÍ

- 6.** Mělo by být provedeno hloubkové ověřování složek HDP/HND zvolených na základě analýzy nákladů a přínosů (viz popis v kroku 1). Působnost a cíle **hloubkového ověřování** by měly být širší než u přímého ověřování, které provádí Eurostat. Kromě toho se v rámci hloubkového ověřování uplatňuje **koncepte vycházející z rizik, jak je vysvětleno níže**:
- o **Působnost:** ověření zahrnuje celý proces sestavování vybraných složek HDP/HND, včetně zkoumání kvality zdrojů základních údajů (primárních údajů), a to i pokud náleží jiným útvarům NSÚ než útvaru odpovědnému za národní účty nebo jiným subjektům poskytujícím statistické údaje.
  - o **Cíle:** kromě cílů stanovených v pokynech Eurostatu pro přímé ověřování obsahuje hloubkové ověřování i šetření souladu vybraných složek HDP/HND se systémem ESA95.
  - o **Koncepte:** ověřování začíná rekonstrukcí stopy od souhrnné na jednotlivou úroveň a zaměřuje se na dílčí složky určené v těch dílčích procesech sestavování, které jsou na základě posouzení rizik považovány za procesy představující (velmi) vysoké riziko (viz bod 5 písm. a) této přílohy).

⁷ Pro účely tohoto auditu byla prahovou hodnotou použitou pro výběr složek HND k hloubkovému ověřování hodnota 5. Dokumentární přezkum kontrolních spisů Eurostatu byl proveden pomocí prahové hodnoty výběru ve výši 2 pro členské státy navštívené na místě a ve výši 5 pro ostatní vybrané členské státy.

7. Hloubkové ověřování složek HDP/HND se provádí během „kontrolních návštěv“⁸ v národních statistických úřadech. Pro ověřování by měl být vypracován podrobný **kontrolní seznam**, který zahrne rizika procesu sestavování národních účtů (viz **příloha VI**) a zajistí jednotný přístup členských států. Zjištění by měla být odsouhlasena s národními statistickými úřady, není však třeba, aby zprávy o kontrolních návštěvách schvaloval výbor pro HND⁹, protože celkové hodnocení o HND pro každý členský stát obsahuje hodnotící zpráva, kterou by měl výbor pro HND zkoumat (viz krok 3).

KROK 3 – PODÁVÁNÍ ZPRÁV

8. Podávání zpráv o ověřování vlastních zdrojů založených na HND by mělo probíhat na třech níže popsaných úrovních.

HODNOTÍCÍ ZPRÁVY

9. Tyto zprávy by měly obsahovat celkové posouzení spolehlivosti, srovnatelnosti a úplnosti údajů členských států o HND na základě uplatnění zásady nákladů a přínosů (viz kroky 1 a 2). Tyto zprávy by měly popisovat alespoň:
- a) podkladové informace;
  - b) cíl/cíle a rozsah ověření (tj. hlavní dokumenty, které jsou základem daného šetření);
  - c) provedenou práci;
  - d) zjištění;
  - e) závěr (celkové posouzení);
  - f) výhrady.

⁸ V souladu s článkem 19 nařízení o vlastních zdrojích.

⁹ Po zohlednění připomínek navštívených NSÚ mohou být tyto zprávy (v konečném znění) distribuovány tomuto výboru pro informaci.

10. Pro závěr zpráv by mělo být vypracováno standardní znění. Měla by být stanovena **kritéria významnosti (materiality)** (tj. procentní podíl hodnoty zkoumané složky a/nebo HND) s cílem rozlišit mezi významnými a nevýznamnými zjištěními vyplývajícími z hloubkového ověřování. Pokud dopad všech významných zjištění (tj. výhrad) překročí definovaný referenční práh (např. 2 % HND), mělo by být celkové hodnocení negativní.

STANOVISKO VÝBORU PRO HND

11. Toto stanovisko by mělo přihlížet k ověření, které provedla Komise podle svého kontrolního rámce, a ke kontrolám jednotnosti, jež uskutečnil Eurostat u údajů a informací poskytnutých členskými státy v jejich ročních dotaznících k HND a zprávách o kvalitě.
12. Stanovisko výboru pro HND by mělo zahrnovat alespoň následující otázky:
- podkladové informace a právní základ;
  - cíl/cíle a rozsah ověření (tj. hlavní dokumenty, které jsou základem daného šetření);
  - provedenou práci;
  - (obecné a zvláštní) výhrady a další významná zjištění;
  - závěr (stanovisko);
  - výhrady.
13. Stanovisko by mělo být **kladné, záporné nebo kladné s výhradou/výhradami**. Stanovisko by mělo být vysloveno s výhradami v případě, že existují obecné výhrady a/nebo (významné (materiální)) zvláštní výhrady, nebo v případě, že kontroly provedené Eurostatem u dotazníku/dotazníků k HND a zpráv o kvalitě odhalí významná zjištění. Jestliže výhrady neumožňují vydání kladného stanoviska (viz bod 10 této přílohy), měly by být podkladové údaje o HND zohledňovány pro účely výpočtu vlastních zdrojů založených na HND jen v případě, že Komise jejich použití řádně odůvodní.

14. Navrhované standardní znění pro toto stanovisko uvádí **rámeček 1**.

RÁMEČEK 1 – NAVRHOVANÉ STANDARDNÍ ZNĚNÍ PRO ROČNÍ STANOVISKO VÝBORU PRO HND

S přihlédnutím k cílům a rozsahu působnosti ověření údajů o HND (viz ...) a na základě práce, kterou provedl Eurostat (viz ...), vydává výbor pro HND toto stanovisko [v souladu s čl. 5 odst. 2 písm. b) nařízení o HND], podle něhož použití údajů obsažených v dotazníku/dotaznících k HND a zprávách o kvalitě podaných členskými státy za [ROK] pro účely vlastních zdrojů je **není** přiměřené. [Stanovisko je však vydáno s následujícími výhradami ... např. (obecné a/nebo zvláštní) výhrady k údajům o HND jsou vysloveny v souladu s čl. 10 odst. 7 nařízení č. 1150/2000...].

VÝROČNÍ ZPRÁVY O ČINNOSTI

15. Eurostat i GŘ pro rozpočet ve svých výročních zprávách o činnosti (v části 1 „Dosažené cíle v oblasti politiky“, části 2 „Systémy řízení a vnitřní kontroly“ a/nebo části 3 „Východiska prohlášení o věrohodnosti“¹⁰) popíší ověření vlastních zdrojů založených na HND¹¹ a uvedou relevantní informace o využití zdrojů v souladu se zásadou řádného finančního řízení.
16. Jako pověřená schvalující osoba pro vlastní zdroje založené na HND by mělo GŘ pro rozpočet zahrnout i přiměřené důkazy (např. ukazatele legality a správnosti) na podporu svého vlastního **prohlášení** o věrohodnosti (tj. části 4 výročních zpráv o činnosti) ve věci řízení vlastních zdrojů založených na HND.

¹⁰ Tyto části jsou definovány v interních pokynech Komise k přípravě výroční zprávy o činnosti za rok 2011. Podobné části jsou uvedeny i v pokynech pro předchozí roky.

¹¹ Zejména výpočet příspěvků členských států, rozdělení odpovědnosti v rámci Komise (včetně úlohy výboru pro HND), oblast působnosti a cíle ověření provedených Eurostatem a GŘ pro rozpočet a řízení výhrad k HND ze strany Komise.

- 17.** Pokud jde o kvalitu údajů o HND používaných pro výpočty vlastních zdrojů, měl by Eurostat poskytnout GŘ pro rozpočet roční celkové posouzení údajů o HND, aby je generální ředitelství mohlo využít jako podklad pro své prohlášení. Alternativně by Eurostat mohl věrohodnost potvrdit ve svých výročních zprávách o činnosti týkajících se kvality údajů o HND k použití pro účely vlastních zdrojů a GŘ pro rozpočet by mohlo ve svých výročních zprávách o činnosti uvádět odkaz na toto východisko prohlášení o věrohodnosti.
- 18.** Roční stanovisko výboru pro HND lze využít jako zdroj pro potvrzení věrohodnosti, jestliže je jeho obsah jasný a celkové závěry jsou jednoznačné.
- 19.** Rozsah působnosti prohlášení by měl být vyjasněn ve výroční zprávě o činnosti GŘ pro rozpočet, tak aby prohlášení podávalo pravdivý a věrný obraz legality i správnosti příslušných operací a řádného finančního řízení pro účely vlastních zdrojů založených na HND. Navrhovaný text vyjasnění rozsahu působnosti prohlášení uvádí **rámeček 2**.

RÁMEČEK 2 – ROZSAH PŮSOBNOSTI PROHLÁŠENÍ O VLASTNÍCH ZDROJÍCH ZALOŽENÝCH NA HND

- a) Prohlášení o věrohodnosti se vydává pro výpočet vlastních zdrojů založených na HND běžného roku, který se provádí na základě prognózovaných údajů (v souladu s článkem 5 nařízení č. 1150/2000), které budou v následujících letech přezkoumány, a pro výpočet zůstatků¹² a opravných položek¹³ k zůstatkům vlastních zdrojů založených na HND za předchozí roky (čl. 10 odst. 6 a čl. 10 odst. 7 nařízení č. 1150/2000).
- b) Údaje členských států o HND za daný rok lze přezkoumávat po dobu dalších až čtyř let. Kromě toho existence obecných a zvláštních výhrad umožňuje úpravy údajů i po této době.
- c) Hodnocení kvality údajů o HND se opírá o ověření provedené Eurostatem, popsané v částech 1 a 2 výroční zprávy o činnosti, a základ prohlášení o věrohodnosti je popsán v části 3¹⁴.
- d) Výbor pro HND vydal své výroční stanovisko (kladné, záporné nebo s výhradami) ve věci přiměřenosti údajů o HND pro účely vlastních zdrojů..., s ohledem na metodu nákladů a přínosů.

¹² Tyto zůstatky jsou získány v roce n+1 porovnáním (prozatímních) skutečných údajů o HND za rok poskytnutých členskými státy v dotaznících k HND s odpovídajícími odhady údajů o HND použitými k sestavení rozpočtu za tentýž rok.

¹³ Tyto položky jsou získány v roce n+2 a dalších letech porovnáním zlepšených (konečných) skutečných údajů o HND za rok n s odpovídajícími skutečnými údaji o HND za tentýž rok, které poskytly členské státy v dotaznících k HND za předcházející roky.

¹⁴ Viz body 15–18 této přílohy.

MATICE POSOUZENÍ RIZIK, KTEROU POUŽÍVÁ ÚČETNÍ DVŮR

ZDROJE RIZIKA	FAKTORY RIZIKA [pro každou složku HDP (tzn. činnosti podle NACE) a přechodné položky HDP/HND]]	POSOUZENÍ RIZIK (nízké, střední, vysoké, velmi vysoké)
(A) Kvalita statistických zdrojů	(A1) Nedostatečnost zdroje pro měření činností a/nebo operací v národních účtech z hlediska pokrytí celku a úplnosti a podrobnosti dostupných proměnných.	Celkové posouzení pro zdroj rizik A podle složek HDP/HND
	(A2) Nedostupnost aktualizovaných zdrojů.	
	(A3) Nedostatek ukazatelů kontroly a kvality doprovázejících zdroje (např. dohod o úrovni služeb, zpráv o kvalitě, šetření <i>ad hoc</i>).	
(B) Kvalita statistických metod	(B1) Metody použité k měření činností a/nebo transakcí v národních účtech nejsou v souladu s ESA95.	Celkové posouzení pro zdroj rizik B podle složek HDP/HND
	(B2) Metody doporučené výborem pro HND a/nebo Eurostatem k hodnocení konkrétních bodů nejsou plně uplatňovány.	
	(B3) Nepřiměřené používání „nepřímých“ metod.	
	(B4) Nedostatek specifických metod pro zachycení nezjištěné ekonomiky pro účely úplnosti.	
(C) Určení statistických odhadů a evidence v národních účtech v souladu s ESA95	(C1) Výpočet činností a/nebo transakcí pro národní účty není v souladu s ESA95.	Celkové posouzení pro zdroj rizik C podle složek HDP/HND
	(C2) Ověřování platnosti údajů a jiné (výslovné konečné termíny, výslovná úplnost a vyváženost) úpravy nejsou prováděny přiměřeně tak, aby byly získány odhady, které jsou v souladu s ESA95.	
	(C3) Proměnné statistických zdrojů nejsou správně klasifikovány pro měření činností a/nebo transakcí podle ESA95.	
	(C4) Alokace činností a/nebo transakcí mezi institucionální sektory a/nebo jednotky v národních účtech není v souladu s ESA95 (s potenciálním dopadem na HND).	
(D) Fungování statistických systémů (včetně organizačního uspořádání)	(D1) Nedostatek odpovídajících zdrojů v útvaru/útvarech zajišťujících národní účty (např. počet zaměstnanců a specifické zkušenosti a znalosti ESA95).	Celkové posouzení pro zdroj rizik D při sestavování národních účtů ¹
	(D2) Nedostatečná nezávislost zaměstnanců/vedení v útvaru/útvarech zajišťujících národní účty.	
	(D3) Nedostatky plánování a rozdělování úkolů (např. vypracování zveřejňovaných údajů) v rámci NSÚ.	
	(D4) Absence standardizovaných informačních systémů na podporu určení odhadů a evidence činností a/nebo transakcí v národních účtech.	
	(D5) Nedostatečná koordinace mezi: <ul style="list-style-type: none"> — útvarům/útvary zajišťujícím/zajišťujícími národní účty a ostatními útvary NSÚ, které odpovídají za tematické statistické údaje používané v národních účtech, a — vnitrostátními orgány (národní centrální banka, NSÚ a ministerstva) v případě sdílené odpovědnosti za sestavování. 	

¹ V kontextu posuzování rizik pro účely sestavování národních účtů v členských státech nebyl zdroj rizik D zohledněn, protože se týká systémů dohledu a kontroly, jejichž fungování není předmětem tohoto auditu.

Zdroj: Evropský účetní dvůr.

POUŽITÍ MATICE A POSTUP POSOUZENÍ RIZIK

1. Kvalitativní posouzení rizik postupů sestavování bylo provedeno na základě informací, které byly k dispozici v Eurostatu, zejména informací popsanych v soupisech k HND a posledních zprávách členských států o kvalitě HND.
2. Pro účely tohoto postupu byly výše popsané faktory rizik v některých případech rozčleněny na podrobnější dílčí faktory¹. Byla určena specifická kritéria pro každý faktor a/nebo dílčí faktor rizik s cílem stanovit případy, kdy by mělo být příslušné riziko posouzeno jako nízké (N), střední (S), vysoké (V) a velmi vysoké (VV).
3. Například pokud jde o faktor rizik A2 „Nedostupnost aktualizovaných zdrojů“, provádí se posouzení rizik takto:
  - **velmi vysoké:** jestliže zdroj není aktualizován a týká se velmi starého referenčního roku,
  - **vysoké:** jestliže referenční rok zdroje neodpovídá referenčnímu roku konečných údajů, které jsou předmětem analýzy, a aktualizace není pravidelná,
  - **střední:** jestliže referenční rok zdroje neodpovídá referenčnímu roku konečných údajů, které jsou předmětem analýzy, **nebo** aktualizace není pravidelná,
  - **nízké:** referenční rok zdroje odpovídá referenčnímu roku konečných údajů, které jsou předmětem analýzy, a aktualizace není pravidelná.
4. V případě, že jsou k dispozici nedostatečné a/nebo žádné informace o sestavování dané složky HND pro kterýkoli faktor rizik, považuje se související posouzení rizik za vysoké nebo velmi vysoké v závislosti na významnosti otázek sestavování, které nejsou popsány úplně a jasně.
5. Použití této matice umožňuje určit podrobné posouzení každého dílčího faktoru rizik, faktoru a zdroje rizika. Celkové posouzení rizik se provádí pro každou složku HND (tj. složku HDP nebo přechodnou položku HDP/HND) (viz **příloha VII**). Posouzení přechodných položek je hlavním vstupem pro analýzu nákladů a přínosů (viz **příloha VIII**).

¹ Faktor rizik A1 se člení na dva dílčí faktory: a) pokrytí celku a b) úplnost a podrobnost dostupných proměnných; faktor rizik C1 se člení na dva dílčí faktory: a) odhady získané nepřímými metodami a b) koncepční úpravy; faktor rizik C2 se člení na tři dílčí faktory: a) ověřování platnosti údajů a vyvažovací úpravy, b) výslovné opravné položky z hlediska konečného termínu a c) výslovné opravné položky z hlediska úplnosti.

POSOUZENÍ RIZIK, KTERÉ PROVEDL ÚČETNÍ DVŮR

Sekce NACE Rev. 1	Složky HND	Posouzení rizik ve vybraných členských státech									
		Belgie	Německo	Španělsko	Francie	Itálie	Nizozemsko	Rakousko	Polsko	Švédsko	Spojené království
A	Zemědělství, myslivost a lesnictví	V	V	S	V	S	S	S	V	S	V
B	Rybolov a chov ryb	S	V	V	V	V	V	S	V	S	VV
C	Těžba nerostných surovin	N	S	S	N	S	V	V	V	S	V
D	Zpracovatelský průmysl	V	S	S	S	V	S	V	V	V	V
E	Výroba a rozvod elektrické energie, plynu a vody	S	S	N	N	S	S	V	S	S	N
F	Stavebnictví	V	V	S	V	V	V	V	V	V	V
G	Obchod, opravy a údržba motorových vozidel, výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost	V	V	V	S	V	V	V	V	V	V
H	Pohostinství a ubytovací služby	V	V	V	VV	V	V	V	V	V	V
I	Doprava, skladování a spoje	V	S	S	S	S	V	V	V	V	V
J	Finanční zprostředkování	N	N	N	N	N	S	S	V	S	V
K	Činnosti v oblasti nemovitosti a pronájmu, podnikatelské činnosti	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
L	Veřejná správa, obrana a povinné sociální zabezpečení	N	S	N	S	S	S	S	V	S	S
M	Vzdělávání	S	V	S	V	S	V	V	V	V	V
N	Zdravotnictví, veterinářství a sociální služby	V	V	VV	V	V	V	V	VV	S	V
O	Ostatní veřejné, sociální a osobní služby	V	VV	V	V	V	V	V	V	V	V
P	Činnosti domácností	VV	S	S	S	V	S	V	V	V	V
Q	Exteritoriální organizace a instituce	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hrubá přidaná hodnota (HPH)											
-	Daně z produktů	S	N	N	V	S	S	S	V	S	S
-	Dotace na produkty	S	V	N	S	S	S	VV	V	V	V
Hrubý domácí produkt (HDP)											
Přechodné položky	Náhrady zaměstnancům získané ze zbytku světa	V	V	V	V	V	S	S	V	S	V
	Náhrady zaměstnancům placené zbytkem světa	V	S	S	V	V	S	S	V	S	V
	Prvotní důchod získaný ze zbytku světa	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
	Prvotní důchod placený zbytkem světa	S	V	S	S	V	V	V	V	V	V
	Daně z výroby a z dovozu placené EU	VV	N	N	N	N	N	N	VV	N	S
	Dotace získané z EU	VV	V	S	VV	VV	V	VV	VV	V	V
Hrubý národní důchod (HND)											
-	FISIM ¹	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
HND pro účely vlastních zdrojů (VZ)											

Legenda: „N“ znamená „nízké“, „S“ znamená „střední“, „V“ znamená „vysoké“ (žlutá barva), „VV“ znamená „velmi vysoké“ (červená barva) a „—“ znamená „nerelvantní“ nebo „neposuzováno“.

¹ Nepřímo měřené finanční zprostředkovatelské služby byly do sestavování HND pro účely vlastních zdrojů zařazeny až od roku 2010. Protože tento audit zahrnuje Komisi provedené ověření údajů o HND za období 2002–2007, sestavování této složky nebylo posuzováno.

Zdroj: Evropský účetní dvůr (na základě šetření soupisů k HND členských států).

VÝSLEDKY POSOUZENÍ RIZIK

1. Tento postup umožnil určení složek HND, jejichž sestavování je zatíženo vysokým rizikem nesouladu se systémem ESA95. Očekává se, že všechny oblasti s celkovým hodnocením rizik na úrovni nízké nebo střední nebudou zkoumány hloubkově, vyjma omezeného počtu případů, kdy je jejich relativní velikost v ekonomice velmi významná¹.
2. Kvalitativní posouzení rizik provedené Účetním dvorem je výsledkem použití matice a souvisejícího postupu, který znázorňuje **příloha VI**. Pro pět členských států navštívených na místě je níže uvedeno stručné vysvětlení, jež se týká důvodů pro vyhodnocení rizika sestavování složek HND jako velmi vysokého.
3. V případě Německa neexistují dostatečné informace ve věci úplnosti zdrojů použitých pro odhad významné části hrubé přidané hodnoty (HPH) vytvořené v sekci NACE O (Rev. 1) „Ostatní veřejné, sociální a osobní služby“. Popis všech opravných položek neumožňuje posouzení postupu odhadu.
4. V případě Španělska je kvalita zdrojů použitých pro odhad významné části hrubé přidané hodnoty (HPH) vytvořené v sekci NACE N (Rev. 1) „Zdravotnictví, veterinářství a sociální služby“ nedostatečná. Kromě toho nejsou dostatečně zveřejněny klíčové informace o procesu sestavování (např. metody, opravné položky a převod proměnných ze zdrojů na operace podle ESA95).
5. V případě Francie popis odhadu sekce NACE H (Rev. 1) „Pohostinství a ubytovací služby“ neobsahuje dostatečné informace o opravných položkách z důvodu úplnosti, u nichž se očekává, že budou významné. Nejsou uvedeny žádné podrobnosti o dotacích poskytnutých ze strany EU.
6. V případě Itálie nejsou uvedeny žádné podrobnosti o dotacích poskytnutých ze strany EU.
7. V případě Spojeného království nejsou poskytnuté informace o sestavování údajů pro sekci NACE B (Rev. 1) „Rybolov a chov ryb“ podrobné, zejména pokud jde o opravné položky v národních účtech a převod proměnných ze zdrojů na operace podle ESA95. Tato činnost však v rámci auditu nebyla zkoumána z důvodu její velmi omezené velikosti v rámci ekonomiky.

¹ Např. nejméně 10 % HND u složek hodnocených jako středně rizikové.

ANALÝZA NÁKLADŮ A PŘÍNOSŮ, KTEROU PROVEDL ÚČETNÍ DVŮR

Složka HND (sekce NACE rev. 1)	Belgie		Německo		Španělsko		Francie	
	Velikost	RSI	Velikost	RSI	Velikost	RSI	Velikost	RSI
	R(M)		R(M)		R(M)		R(M)	
Zemědělství (A)	1,0 % V(75)	0,7	1,1 % V(75)	0,9	3,8 % S(50)	1,9	2,1 % V(75)	1,6
Rybolov a chov ryb (B)	0,0 % S(50)		0,0 % V(75)		0,0 % V(75)		0,2 % V(75)	
Těžba nerostných surovin (C)	0,1 % N(10)	0,0	0,3 % S(50)	0,1	0,3 % S(50)	0,1	0,1 % N(10)	0,0
Zpracovatelský průmysl (D)	15,4 % V(75)		11,6		20,9 % S(50)		10,4	
Výroba a rozvod el. energie (E)	2,1 % S(50)	1,1	1,7 % S(50)	0,8	1,8 % N(10)	0,2	1,5 % N(10)	0,2
Stavebnictví (F)	4,3 % V(75)		3,2		4,7 % V(75)		3,5	
Obchod (G)	11,4 % V(75)	8,5	10,1 % V(75)	7,5	10,2 % V(75)	7,7	9,9 % S(50)	5,0
Pohostinství a ubytovací služby (H)	1,5 % V(75)		1,1		1,5 % V(75)		1,1	
Doprava (I)	7,2 % V(75)	5,4	5,0 % S(50)	(i) 2,5	6,7 % S(50)	(i) 3,3	5,7 % S(50)	(i) 2,9
Finanční zprostředkování (J)	5,2 % N(10)		0,5		3,8 % N(10)		0,4	
Činnosti v oblasti nemovitostí a proná- jmu; podnikat. činnosti (K)	19,5 % V(75)	(i) 14,6	21,2 % V(75)	15,9	13,6 % V(75)	10,2	23,6 % V(75)	17,7
Veřejná správa (L)	6,6 % N(10)		0,7		5,8 % S(50)		(i) 2,9	
Vzdělávání (M)	5,9 % S(50)	3,0	4,1 % V(75)	3,1	4,5 % S(50)	(i) 2,2	5,1 % V(75)	3,8

 Složky, které Účetní dvůr vybral pro hloubkové ověření i dokumentární přezkoumání v pěti navštívených členských státech.

 Složky, které Účetní dvůr vybral pro dokumentární přezkoumání v pěti členských státech, které nebyly navštíveny.

 Složky, které Účetní dvůr vybral jen pro dokumentární přezkoumání v pěti navštívených členských státech.

Legenda:

- „Velikost“: relativní velikost složky jako podíl na HND.
- „R“: posouzení rizik (viz **příloha VII**).
- „M“: váha rizika.
- „RSI“: ukazatel velikosti rizika.
- „N“, „S“, „V“, „VV“, „—“ a „FISIM“: viz **příloha VII**.

Zdroj: Evropský účetní dvůr.

Itálie		Nizozemsko		Rakousko		Polsko		Švédsko		Spojené království	
Velikost	RSI	Velikost	RSI	Velikost	RSI	Velikost	RSI	Velikost	RSI	Velikost	RSI
R(M)		R(M)		R(M)		R(M)		R(M)		R(M)	
2,4	1,2	2,2 %	1,1	1,7 %	0,9	4,1 %	3,0	0,9 %	0,5	0,6 %	0,4
S(50)		S(50)		S(50)		S(50)		V(75)		S(50)	
0,1	0,1	0,1 %	0,1	0,0 %	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %	0,0
V(75)		V(75)		S(50)		V(75)		S(50)		VV(100)	
0,4 %	0,2	2,5 %	1,9	0,4 %	0,3	2,0 %	1,5	0,4 %	0,2	2,2 %	1,6
S(50)		V(75)		V(75)		V(75)		S(50)		V(75)	
18,9 %	14,2	13,0 %	6,5	17,7 %	13,3	14,9 %	(i) 11,1	17,3 %	13,0	11,8 %	8,9
V(75)		S(50)		V(75)		V(75)		V(75)		V(75)	
1,8 %	0,9	1,2 %	0,6	2,3 %	1,7	3,4 %	1,7	2,6 %	1,3	1,3 %	0,1
S(50)		S(50)		V(75)		S(50)		S(50)		N(10)	
4,5 %	3,4	5,0 %	3,8	6,6 %	(i) 5,0	5,7 %	4,3	4,0 %	3,0	5,6 %	4,2
V(75)		V(75)		V(75)		V(75)		V(75)		V(75)	
11,5 %	8,6	12,0 %	9,0	11,8 %	8,9	17,9 %	(i) 13,5	9,9 %	7,4	10,4 %	7,8
V(75)		V(75)		V(75)		V(75)		V(75)		V(75)	
3,5 %	(i) 2,6	1,7 %	1,3	4,1 %	3,1	1,1 %	0,8	1,3 %	1,0	2,6 %	(i) 2,0
V(75)		V(75)		V(75)		V(75)		V(75)		V(75)	
6,6 %	3,3	6,3 %	4,7	6,5 %	4,9	6,7 %	(i) 5,0	6,0 %	4,5	6,5 %	(i) 4,8
S(50)		V(75)		V(75)		V(75)		V(75)		V(75)	
4,2 %	0,4	5,4 %	2,7	4,8 %	2,4	3,8 %	2,8	3,9 %	2,0	6,4 %	(i) 4,8
N(10)		S(50)		S(50)		V(75)		S(50)		V(75)	
18,1 %	13,5	18,8 %	14,1	16,4 %	12,3	12,8 %	9,6	18,0 %	13,5	20,8 %	15,6
V(75)		V(75)		V(75)		V(75)		V(75)		V(75)	
5,3 %	(i) 2,7	6,2 %	3,1	5,4 %	2,7	5,8 %	4,4	5,1 %	2,6	4,8 %	(i) 2,4
S(50)		S(50)		S(50)		V(75)		S(50)		S(50)	
4,4 %	(i) 2,2	3,9 %	2,9	4,9 %	3,6	4,3 %	3,2	5,1 %	3,9	5,2 %	3,9
S(50)		V(75)		V(75)		V(75)		V(75)		V(75)	

Složka HND (sekce NACE rev. 1)	Belgie		Německo		Španělsko		Francie	
	Velikost	RSI	Velikost	RSI	Velikost	RSI	Velikost	RSI
	R(M)		R(M)		R(M)		R(M)	
Zdravotnictví, veterinářství a sociální služby (N)	6,1 % V(75)	(i) 4,6	6,1 % V(75)	4,6	4,6 % VV (100)	(i) 4,6	7,3 % V(75)	5,5
Ostatní veřejné, sociální a osobní služby (O)	2,0 % V(75)	1,5	4,5 % VV(100)	(i) 4,5	3,3 % V(75)	2,4	3,2 % V(75)	2,4
Činnosti domácností (P)	0,3 % VV(100)	0,3	0,3 % S(50)	0,2	0,9 % S(50)	0,5	0,5 % S(50)	0,2
Exteritoriální organizace (Q)	0,0 % —	0,0	0,0 % —	0,0	0,0 % —	0,0	0,0 % —	0,0
Hrubá přidaná hodnota (HPH)								
Daně z produktů	11,3 % S(50)	(i) 5,7	10,6 % N(10)	1,1	10,8 % N(10)	1,1	11,2 % V(75)	8,4
Dotace na produkty	0,9 % S(50)	0,5	0,5 % V(75)	0,4	1,2 % N(10)	0,1	1,2 % S(50)	0,6
Hrubý domácí produkt (HDP)								
Přechodné položky	1,4 % (ii)	(i) 3,5	-1,0 % (ii)	(i) -0,2	-0,9 % (ii)	(i) 0,4	0,6 % (ii)	(i) 1,9
Hrubý národní důchod (HND)								
FISIM (dopad)	—	—	—	—	—	—	—	—
HND použitý pro účely vlastních zdrojů								

 Složky, které Účetní dvůr vybral pro hloubkové ověření i dokumentární přezkum v pěti navštívených členských státech.

 Složky, které Účetní dvůr vybral pro dokumentární přezkum v pěti členských státech, které nebyly navštíveny.

 Složky, které Účetní dvůr vybral jen pro dokumentární přezkum v pěti navštívených členských státech.

Legenda:

- „Velikost“: relativní velikost složky jako podíl na HND.
- „R“: posouzení rizik (viz **příloha VII**).
- „M“: váha rizika.
- „RSI“: ukazatel velikosti rizika.
- „N“, „S“, „V“, „VV“, „—“ a „FISIM“: viz **příloha VII**.

Zdroj: Evropský účetní dvůr.

Itálie		Nizozemsko		Rakousko		Polsko		Švédsko		Spojené království	
Velikost	RSI	Velikost	RSI	Velikost	RSI	Velikost	RSI	Velikost	RSI	Velikost	RSI
R(M)		R(M)		R(M)		R(M)		R(M)		R(M)	
4,8 %	3,6	6,7 %	5,0	5,3 %	4,0	3,8 %	(i) 3,8	10,1 %	5,0	6,4 %	4,8
V(75)		V(75)		V(75)		VV(100)		S(50)		V(75)	
2,7 %	2,0	2,7 %	2,1	3,7 %	2,8	3,5 %	2,7	3,2 %	2,4	4,2 %	(i) 3,2
V(75)		V(75)		V(75)		V(75)		V(75)		V(75)	
0,8 %	0,6	0,4 %	0,2	0,0 %	0,0	0,5 %	0,4	0,0 %	0,0	0,4 %	0,3
V(75)		S(50)		V(75)		V(75)		V(75)		V(75)	
0,0 %	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %	0,0
—		—		—		—		—		—	
11,9 %	(i) 6,0	12,0 %	(i) 6,0	12,2 %	(i) 6,1	12,0 %	(i) 9,0	13,2 %	(i) 6,6	11,4 %	(i) 5,7
S(50)		S(50)		S(50)		V(75)		S(50)		S(50)	
1,2 %	0,6	0,9 %	0,4	2,2 %	(i) 2,2	0,2 %	0,1	0,5 %	0,3	0,4 %	0,3
S(50)		S(50)		VV (100)		V(75)		V(75)		V(75)	
-0,8 %	(i) -0,1	0,8 %	(i) 1,0	-0,8 %	(i) -0,3	-0,4 %	-0,3	-0,2 %	(i) 0,1	1,7 %	(i) 1,3
(ii)		(ii)		(ii)		(ii)		(ii)		(ii)	
—		—		—		—		—		—	

Poznámky:

1. Ukazatel velikosti rizika se získává vynásobením relativní velikosti složky HND výsledky posouzení rizik. U těchto výsledků byly použity následující váhy rizik: 100 pro velmi vysoké riziko, 75 pro vysoké riziko, 50 pro střední riziko a 10 pro nízké riziko. Ve výpočtu ukazatele velikosti rizika může docházet k drobným rozdílům v důsledku zaokrouhlení.
2. Obecná prahová hodnota použitá k výběru složek HND pro hloubkové ověřování v pěti navštívených členských státech je 5. Pro dokumentární přezkum kontrolních spisů Eurostatu činí obecná prahová hodnota 2 pro pět navštívených členských států a 5 pro ostatních pět vybraných členských států, které nebyly navštíveny.
3. Výjimky (i) jsou pro zlepšení kvality analýzy nákladů a přínosů použity v těchto případech:
  - Tyto složky, ačkoli jsou podle stanovené prahové hodnoty způsobilé, nebyly vybrány, protože Eurostat provedl přímé ověření, pro složky platí výhrady Komise, mají nejnižší ukazatel velikosti rizika a/nebo Účetní dvůr neposoudil žádný z jejich dílčích procesů jako proces s vysokým nebo velmi vysokým rizikem.
  - Tyto složky, ačkoli nejsou podle stanovené prahové hodnoty způsobilé, byly vybrány, protože Účetní dvůr je posoudil jako vysoce rizikové (s ukazatelem velikosti rizika ve výši nejméně 2 %) a/nebo mají nejvyšší ukazatel velikosti rizika.
4. Přechodné položky jsou získány takto: náhrady zaměstnancům a příjem z nemovitostí získané ze zbytku světa + náhrady zaměstnancům a příjem z nemovitostí placené zbytku světa – daně z výroby a dovozu placené v EU + dotace poskytnuté z EU. Hodnota ukazatele velikosti rizika zveřejněná pro „přechodné položky“ je získána součtem ukazatelů velikosti rizika podkladových složek. Analýza nákladů a přínosů však byla provedena na individuální úrovni.
5. Podrobnosti k posouzení rizik (ii) – viz **příloha VII**.

VÝSLEDKY ANALÝZY NÁKLADŮ A PŘÍNOSŮ

1. Ukazatel velikosti rizika se určuje pro všechny složky HND v deseti zkoumaných členských státech vynásobením relativní velikosti dané složky HND vahou získanou z posouzení rizik (viz *příloha VII*).
2. Výsledný ukazatel velikosti rizika určuje pořadí priorit složek HND, které mají být v každém členském státě ověřovány, a usnadňuje srovnávání v čase pro každý členský stát a/nebo mezi členskými státy. Celková hodnota ukazatele velikosti rizika za daný členský stát, vypočtená jako součet hodnot těchto ukazatelů za všechny složky HND, se může pohybovat od 10 do 100.
3. Na základě stanovených obecných prahových hodnot tato analýza Účetnímu dvoru umožnila vybrat složky HND, které budou zkoumány prostřednictvím hloubkového ověřování a/nebo dokumentárního přezkumu v členských státech. S cílem zlepšit účinnost analýzy nákladů a přínosů byly přijaty určité výjimky¹.
4. Například v případě Belgie, kde nebyla vykonána návštěva na místě, zvolil Účetní dvůr pro dokumentární přezkum složky HND ze sekce NACE D (Rev. 1) „Zpracovatelský průmysl“, sekce NACE G (Rev. 1) „Obchod, opravy a údržba motorových vozidel, výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost“ a sekce NACE I (Rev. 1) „Doprava, skladování a spoje“ z toho důvodu, že příslušný ukazatel velikosti rizika překročil hodnotu 5.
5. Do čtyř složek HND byla zvolena i činnost v sekci NACE N (Rev. 1) „Zdravotnictví, veterinářství a sociální služby“, protože vykazovala nejvyšší hodnotu ukazatele velikosti rizika (ačkoli nižší než 5). Činnosti v sekci NACE K (Rev. 1) „Činnosti v oblasti nemovitostí a pronájmu, podnikatelské činnosti“ byly vyloučeny, protože u této složky HND provedl Eurostat přímé ověřování.
6. Podobný postup byl uplatněn v ostatních členských státech, a to i v těch, které byly navštíveny na místě a kde Účetní dvůr provedl hloubkové ověřování a dokumentární přezkum složek HND. U těchto pěti členských států byly pro výběr použity dvě odlišné prahové hodnoty významnosti (materiality) (tj. 5 pro hloubkové ověřování a 2 pro dokumentární přezkum).

¹ Viz složky označené (i) v tabulce a související poznámky.

ZVLÁŠTNÍ VÝHRADY U JEDNOTLIVÝCH ZEMÍ VYDANÉ KOMISÍ PRO ČLENSKÉ STÁTY EU-25

Členské státy	Počet výhrad	Předmět zvláštních výhrad u jednotlivých zemí za období 2002–2010 (členské státy EU-15) a za období 2004–2010 (členské státy EU-10)
Belgie	3	(1) – Aktualizace odhadů skryté ekonomiky ve stavebnictví (2) – Aktualizace koeficientů úprav pro úplnost (3) – Statistiky zahraničního obchodu
Česká republika	2	(1) – Služby bydlení (2) – Spropitné
Dánsko	1	(1) – Služby bydlení
Německo	2	(1) – Služby bydlení (2) – Původní filmová, rozhlasová a televizní díla
Estonsko	2	(1) – Spotřeba fixního kapitálu na silnice, mosty atd. (2) – Původní kulturní a umělecká díla
Irsko	1	(1) – Ztráty zahrnované do smíšeného důchodu
Řecko	8	(1) – Aktualizace strukturální statistiky podniků a údajů o zaměstnanosti (2) – Údaje z průzkumu rozpočtu domácností použité ve výdajovém přístupu k revizi (3) – Stavebnictví (4) – Přidaná hodnota z vládních institucí (5) – Neziskové instituce poskytující služby domácnostem (6) – Údaje o platební bilanci používané pro lodě a námořní dopravu k revizi (7) – Služby bydlení (8) – Další vysvětlení
Španělsko	3	(1) – Malé nástroje (2) – Náhrady zaměstnancům (3) – Dotace z EU
Francie	2	(1) – Revidované údaje o platební bilanci (2) – Investiční fondy
Itálie	3	(1) – Čistý provozní přebytek nedokončené výroby, který má být připočten (2) – Zisky a ztráty z držby, které mají být vyloučeny ze změn stavu zásob (3) – Pachtovné z půdy
Kypr	5	(1) – Podvody s DPH bez spoluviny (2) – Výroba původních filmových, rozhlasových a televizních děl ve vlastní režii (3) – Autorské odměny určené k oceňování výroby původních filmových, rozhlasových a televizních děl (4) – Výroba softwaru ve vlastní režii (5) – Daně a dotace
Lotyšsko	10	(1) – Produkce ve vlastní režii (2) – Náklady převodu pro stávající obydlí (3) – Spotřeba fixního kapitálu vládních institucí a neziskových institucí poskytujících služby domácnostem (4) – Klasifikace neziskových institucí (5) – Původní kulturní a umělecká díla (6) – Služby neživotního pojištění (7) – Software (8) – Úplnost (9) – Bilanční postup (10) – Další vyjasnění
Litva	2	(1) – Plné začlenění tabulek dodávek a užití (2) – Původní kulturní a umělecká díla
Lucembursko	2	(1) – Aktualizace opravné položky pro nehlášenou práci (2) – Výstavba obydlí ve vlastní režii
Maďarsko	10	(1) – Zahnutí a oceňování tvorby hrubého fixního kapitálu ve vlastní režii (2) – Odhady původních děl (3) – Režim pro recyklovatelné odpady (4) – Revize přidané hodnoty u pojištění, penzijních fondů a finančního zprostředkování (5) – Zisky a ztráty z držby, které mají být vyloučeny ze změn stavu zásob a obchodních marží (6) – Přidaná hodnota individuálních vlastníků v sektoru domácností (7) – Křížová validace s tabulkami dodávek a užití (8) – Úplnost (9) – Spotřeba fixního kapitálu na silnice, mosty atd. (10) – Další vyjasnění u řady činností

Členské státy	Počet výhrad	Předmět zvláštních výhrad u jednotlivých zemí za období 2002–2010 (členské státy EU-15) a za období 2004–2010 (členské státy EU-10)
Malta	8	(1) – Malé nástroje (2) – Zisky a ztráty z držby, které mají být vyloučeny ze změn stavu zásob (3) – Problémy v oceňování služeb zdravotní péče (4) – Výstavba obydlí ve vlastní režii (5) – Restaurace a bary (6) – Produkce a tvorba hrubého fixního kapitálu pro původní filmová, rozhlasová a televizní díla (7) – Služby pojišťovnictví (8) – Další vyjasnění pro služby bydlení
Nizozemsko	4	(1) – Aktualizace stavebních prací ve vlastní režii (2) – Reklasifikace dálniční známky Euro-vignette jako služeb (3) – Aktualizace statistiky zahraničního obchodu (4) – Aktualizace dovozu a vývozu služeb vládních institucí
Rakousko	1	(1) – Vyjasnění pro software vyvinuté ve vlastní režii
Polsko	11	(1) – Přezkum zdrojů a metod použitých pro odhad produkce (2) – Produkce netržních výrobců (3) – Zisky a ztráty z držby, které mají být vyloučeny ze změn stavu zásob (4) – Výzkum a vývoj (5) – Spropitné (6) – Imputované sociální příspěvky k zahrnutí do náhrad zaměstnancům (7) – Daně (8) – Úplnost (9) – Režim pro srážkové daně v přeshraničních tocích úroků a dividend (10) – Pojištění (11) – Odhad softwaru (zejména pro vlastní režii)
Portugalsko	3	(1) – Měření a oceňování produkce pro vlastní konečné užití (2) – Nutnost vyšetřit, zda lze časové profily tvorby hrubého fixního kapitálu použít v modelu metody průběžné inventarizace pro výpočet spotřeby fixního kapitálu (3) – Sociální příspěvky zaměstnavatelů pro penzijní systém ve veřejné službě
Slovinsko	3	(1) – Aktualizace přidané hodnoty zemědělství (2) – Příjem z nemovitostí (3) – Spotřeba fixního kapitálu vládních institucí a činností týkajících se obydlí
Slovensko	2	(1) – Režim pro zajišťovací provize (2) – Tvorba hrubého fixního kapitálu a spotřeba fixního kapitálu vládních institucí
Finsko	1	(1) – Aktualizace renovací v rámci stavebnictví
Švédsko	4	(1) – Náhrady zaměstnancům ze/do zbytku světa (2) – Původní kulturní a umělecká díla (3) – Software (4) – Režim pro zajišťovací provize
Spojené království	10	(1) – Služby bydlení (2) – Neziskové instituce poskytující služby domácnostem (3) – Úplnost (4) – Stavební práce ve vlastní režii (5) – Pojištění (6) – Původní kinematografická filmová díla (7) – Software vyvinuté ve vlastní režii (8) – Spotřeba fixního kapitálu na silnice, mosty atd. (9) – Nutnost vyšetřit dopad použití ceníkových cen pro nákup nových vozidel (10) – Údaje o HND je třeba sesouhlasit s vnitrostátně zveřejněnými údaji
Celkový počet	103	

Zdroj: Evropský účetní dvůr (na základě oznámení výhrad Komise vůči členským státům).

ODPOVĚDI KOMISE

SHRNUTÍ

IV.

Komise má dobře zavedený a mnohostranný systém ověřování. Je zaměřen na kvalitu a vzájemné hodnocení a je dostatečně flexibilní na to, aby bylo možné řešit výjimečné okolnosti. Komise bude dále rozvíjet svou strategii pro ověřování HND s cílem zahrnout strukturovanější a formalizovaný program. Jeho součástí bude analýza rizik a v plné míře se zohlední nákladová efektivnost. Komise bere na vědomí model použitý Účetním dvorem a zváží, které prvky by mohly být pro tento proces přínosem.

Komise se domnívá, že vyhodnocení nezbytného počtu zaměstnanců je složité a je třeba jej teprve provést.

V.

Komise souhlasí s tím, že obecné výhrady by se měly využívat co nejméně. Tvoří však důležitou součást ochrany finančních zájmů EU, a proto se jim nelze zcela vyhnout.

Kontrolní systém Komise je také dostatečně spolehlivý na to, aby zvládl podstatné pravidelné revize, jako je zahrnutí změn ve zdrojích základních údajů či nových metod odhadů.

VI. a)

Komise se domnívá, že pro plánování své práce a stanovování jejích priorit má zavedený postup založený na posouzení rizik, který zahrnuje předchozí souhlas s plány ze strany výboru pro HND.

VI. b)

Komise uplatňuje ve všech členských státech stejnou metodiku ověřování. Jak bylo dohodnuto s výborem pro HND, přímé ověřování se používá jako doplněk k ověřování soupisů k HND jednotlivých zemí na základě dotazníku k hodnocení soupisů k HND (GIAQ).

VI. c)

Výsledky ověřování byly oznámeny výboru pro HND, který tyto informace považoval za dostatečné k vydání stanoviska k údajům.

ODPOVĚDI KOMISE

VII.

Komise podrobně posoudila každý z případů uvedených ve zprávě a nesdílí názor Účetního dvora, pokud jde o řadu zjištění, na něž Účetní dvůr upozorňuje.

VIII. a)

Komise bude s přihlédnutím ke zjištěním auditu dále rozvíjet svou strategii s cílem zkrátit délku cyklů ověřování. Komise mezitím zavedla politiku omezující používání obecných výhrad.

VIII. b)

Komise se domnívá, že přístup, který použila (dokumentární kontroly dotazníků k HND a zpráv o kvalitě HND, ověřování soupisů k HND pomocí GIAQ doplněné o přímé ověření, přičemž všechny kroky jsou předmětem vzájemného hodnocení), byl vhodný ke konečnému posouzení HND členských států pro účely vlastních zdrojů. Komise však prozkoumá možnost výslovně formalizovat kritéria pro výběr složek, jež se budou prověřovat v rámci přímého ověření, a dále zlepšit dokumentaci.

VIII. c)

Podávání zpráv o ověřování HND Komise v posledních letech neustále zlepšovala. Komise nicméně bere na vědomí zjištění Účetního dvora a souhlasí s tím, že je třeba pokračovat v úsilí o zlepšení.

Komise se vždy domnívala, že podávání zpráv je přiměřené a v souladu s nařízením o HND a že výroční stanoviska výboru pro HND jsou dostačující. Doporučení Účetního dvora týkající se výročních stanovisek bude předloženo výboru pro HND.

Na jiném místě v této zprávě Účetní dvůr uznává zlepšení, ke kterým již došlo, a v nejnovější výroční zprávě o činnosti byla zohledněna doporučení vyplývající z auditu.

Komise se domnívá, že stanoviska výboru pro HND byla vždy vhodně použita pro rozpočtové účely.

ÚVOD

Rámeček

Obecné výhrady lze rovněž použít, pokud členské státy nedodrží lhůty pro předání údajů.

PŘIPOMÍNKY

28.

Komise se domnívá, že pro plánování své práce a stanovování jejích priorit měla zavedený postup založený na posouzení rizik. Výbor pro HND schválil plány týkající se posledního cyklu ověřování. Komise v souladu s nařízením o HND používá hlavně kvalitativní přístup pro posouzení (z hlediska nákladů a přínosů) potenciální velikosti a významu specifických činností nebo transakcí.

Komise používá zásadu nákladů a přínosů, aby určila, zda se má bod opatření změnit na výhradu, a informovala v tomto ohledu ihned po skončení cyklu ověřování (včetně Bulharska a Rumunska) výbor pro HND, když v dubnu 2013 předložila dokument týkající se návazného sledování bodů opatření, jež nevedly k výhradě. Jedná se o hlavní způsob využití zásady nákladů a přínosů ze strany Komise, jež může s její pomocí rozhodnout, které otevřené body opatření byly důvodem k výhradám a které body mohly být klasifikovány jako jiné problémy, u nichž jsou třeba navazující opatření.

29.

Kroky k realizaci tohoto doporučení stále probíhají. Komise také vezme v úvahu výsledek auditu Účetního dvora. Závěr týkající se přístupu musí být připraven před začátkem příštího cyklu ověřování, který bude zahájen po září 2015.

ODPOVĚDI KOMISE

32.

Komise se domnívá, že přístup, který používá (dokumentární kontroly dotazníků k HND a zpráv o kvalitě HND, ověřování soupisů k HND pomocí GIAQ doplněné o přímé ověření, přičemž všechny kroky jsou předmětem vzájemného hodnocení), je vhodný ke konečnému posouzení HND členských států pro účely vlastních zdrojů.

34.

Kontrolní model Komise vyžaduje komplexní kvalitativní analýzu soupisů k HND. Přímé ověřování chápou Komise a výbor pro HND pouze jako doplněk k ověření soupisů k HND jednotlivých zemí na základě dotazníku k hodnocení soupisů k HND (GIAQ). Hlavními cíli přímého ověřování je zkontrolovat, zda popis zdrojů a metod v soupisech náležitě odráží skutečně uplatňované postupy při sestavování údajů a zda byly základní údaje uváděné ve zdrojích odpovídajícím způsobem zpracovány v údajích národních účtů, které poskytly členské státy pro účely vlastních zdrojů založených na HND. Zohledňuje se rovněž srovnatelnost metodiky s jinými členskými státy.

Přímé ověřování nepředstavuje vhodný základ pro vyvození závěrů o všech částech odhadů HND popsanych v soupisech.

35.

Systém ověřování Komise vyžaduje komplexní kvalitativní analýzu soupisů k HND (doplněnou o přímé ověření). Nezaměřuje se pouze na složky, na něž se vztahují body opatření typu A nebo u nichž bylo provedeno přímé ověřování. Komise má za to, že závěry v této části zjištění Účetního dvora vycházejí z předpokladu, že Eurostat se v rámci ověřování soustředil na složky, na něž se vztahují body opatření a u nichž provedl přímé ověřování.

36.

Komise má za to, že závěry v této části zjištění Účetního dvora vycházejí z předpokladu, že Eurostat se v rámci ověřování soustředil na složky, na něž se vztahují body opatření a u nichž provedl přímé ověřování.

38.

Komise dbá zásady rovného zacházení s členskými státy. Případy všech členských států byly posouzeny individuálně, ale naprosto transparentně vůči výboru pro HND a v rámci přehledu horizontálního řízení.

39.

Komise uznává, že dokumentace týkající se ověřování by se měla zlepšit, a podniká v tomto smyslu náležité kroky.

40.

Jak je zdokumentováno ve zprávách o návštěvách, Komise (Eurostat) používala pro výběr složek/oblastí k přímému ověřování obecná kritéria schválená výborem pro HND, přičemž záměrně přihlížela ke zvláštnostem jednotlivých členských států.

Kritéria dohodnutá ve výboru pro HND zcela splnila svůj účel a Komise se domnívá, že přímé ověřování jí umožnilo vyvodit závěry, jež se od tohoto doplňkového nástroje očekávají. V rámci přímého ověřování nebylo obecně zjištěno vysoké riziko toho, že by členské státy nesprávně popisovaly své metody výpočtu nebo se dopouštěly ve svých výpočtech závažných chyb při sestavování.

41.

Na základě dohody v rámci výboru pro HND a v souladu s ustanoveními nařízení č. 1150/2000 začalo přímé ověřování okamžikem, kdy údaje dorazily do útvaru zajišťujícího národní účty. Systémy dohledu a kontroly mají organizační charakter. Neposkytují žádné konkrétní indicie o spolehlivosti účtů (jež závisí především na použitých statistických zdrojích a metodách), ačkoliv mohou pomoci snížit rizika chyb. Komise bude pokračovat v práci na doporučeních k systémům dohledu a kontroly pro účely sestavování národních účtů členských států, přičemž vezme v úvahu připomínky Účetního dvora.

ODPOVĚDI KOMISE

42.

Vzhledem k zásadnímu významu vzájemného hodnocení pro vlastní zdroje založené na HND zastává Komise názor, že nevhodnějším právním základem pro návštěvy v členských státech je nařízení o HND (tj. informační návštěvy za účasti jiných členských států), následované přezkoumáním ve výboru pro HND. Kromě toho jsou odborné znalosti těch, kteří sestavují národní účty v členských státech, neocenitelné pro zajištění srovnatelnosti v jiných členských státech.

43.

Poté, co výbor pro HND přijme návrh hodnotící zprávy pro určitou zemi, Komise podle nařízení o vlastních zdrojích stanoví výhrady bez souhlasu ze strany dotčené země či výboru pro HND. Výhrady se stanoví na základě kvalitativního a kvantitativního posouzení každého otevřeného bodu se zohledněním rozpočtové omezitelnosti. Jelikož národní účty tvoří složitý systém kontrol a protiváh, nelze účinek jednotlivých složek izolovat, takže není obecně možné přesně kvantifikovat potenciální dopad výhrad. Komise se domnívá, že tento přístup účinně chrání finanční zájmy EU.

44.

Po přezkoumání případů uvedených ve zprávě má Komise za to, že při stanovování výhrad použila jednotný přístup.

45.

Průřezové výhrady se používají při problému s výpočtem HND, jehož řešení vyžaduje podrobnou srovnávací analýzu řešení přijatých členskými státy a může vyžadovat dohodu o koncepčních aspektech ve výboru pro HND. Výsledky této srovnávací analýzy by mohly poukázat na potřebu změn ve výpočtu HND, aby se zajistilo, že příspěvky v oblasti vlastních zdrojů založených na HND jsou stanoveny správně.

46.

Průřezové otázky vyžadují podrobnou srovnávací analýzu řešení, která přijaly členské státy. Ke konci roku 2012 nebyla dosud prohlášení členských států ověřena. Aby bylo možné dohodnout se na srovnatelném řešení v souladu se systémem ESA95, byla nutná další objasnění a diskuze. Tento proces stále probíhá a Komise v případě potřeby výhrady ruší.

47.

Komise se domnívá, že přístup, který používá (dokumentární kontroly dotazníků k HND a zpráv o kvalitě HND, ověřování soupisů k HND pomocí GIAQ doplněné o přímé ověřování, přičemž všechny kroky jsou předmětem vzájemného hodnocení), je vhodný ke konečnému posouzení HND členských států pro účely vlastních zdrojů.

48.

Komise uznává, že pokud jde o dokumentaci, je možné provést některá zlepšení. Viz vyjádření v odpovědi k bodu 39.

50.

Na obchodní rejstříky se vztahuje GIAQ. Útvary Eurostatu pověřené postupem při nadměrném schodku (EDP) odpovídají za tržní/netržní testy; výsledky těchto testů pro účely vlastních zdrojů pečlivě kontroluje tým, který ověřuje HND.

Eurostat rozděluje oblasti působnosti, aby se zamezilo zdvojení úsilí. Zaznamenávat všechny časté a rozmanité konzultace a jednání mezi jednotlivými útvary by bylo příliš náročné na zdroje.

51.

V případě Německa Komise (Eurostat) zjistila nedostatky, ale konstatovala, že dochází k neustálému zlepšování a aktualizaci obchodního rejstříku a závěrečných úprav. Proto měla Komise za to, že v této otázce není nutné vyslovit výhradu.

Problém klasifikace veřejných nemocnic v Rakousku byl kvantifikován až po uzavření cyklu ověřování v lednu 2012. Systém ESA95 nestanoví jasná pravidla, pokud jde o zaznamenávání významných částek vynaložených vládními institucemi na krytí provozních ztrát veřejných nemocnic.

Rakouský statistický úřad uplatnil na období 2002–2007 systém ESA95 správně a Komise se při ověřování nedopusťla chyby.

ODPOVĚDI KOMISE

52.

Tento problém byl potvrzen po uzavření cyklu ověřování, jelikož rakouský statistický úřad provedl 50% test pro veřejné nemocnice až v květnu 2013. Výsledek Komisi přiměl jednat a stanovit v této otázce konkrétní výhradu.

53.

Viz odpověď Komise k bodu 51.

54.

Komise uznává, že pokud jde o dokumentaci, je možné provést některá zlepšení. Viz vyjádření v odpovědi k bodu 39.

55.

Komise (Eurostat) se bude zabývat dokumentací při přípravě příštího cyklu ověřování. Komise usiluje o zachování kontinuity činnosti, ale tento audit sahá svým rozsahem více než deset let do minulosti a požadováno bylo mnoho velmi podrobných a někdy zastaralých informací.

56.

Komise (Eurostat) použila postupy, jež byly předloženy výboru pro HND a jež tento výbor schválil. Při přípravě příštího cyklu ověřování Komise vyhodnotí zkušenosti získané během tohoto cyklu ověřování.

56. první odrážka

Z důvodů nákladové efektivnosti se ověřovací model Komise zaměřoval na skutečně použitý zdroj. Byla však provedena také další posouzení, zejména na základě doporučení výboru pro HND.

57.

Komise podrobně posoudila každý z případů uvedených ve zprávě a nesdílí názor Účetního dvora, pokud jde o řadu zjištění, jež Účetní dvůr shrnuje v tabulce 1 (viz podrobné odpovědi k bodům 59 až 63). Komise mimo jiné uznává zjištění, která se týkají evidování daně za registraci vozidla ve Francii, podhodnocené mezispotřeby pro služby bydlení v Itálii a možné nesprávné evidence grantů EU v členských státech.

59. první odrážka

Komise (Eurostat) o těchto úpravách věděla. Jejich potenciální velikost byla pravidelně přezkoumávána a nebyla považována za vážný problém, pokud jde o srovnatelnost, spolehlivost a úplnost německých národních účtů (viz rovněž odpověď Komise k bodu 51).

59. druhá odrážka

Otázka úplnosti je základem činnosti v oblasti HND více než dvacet let, a proto se mnohokrát řešila již před posledním ověřováním, kdy byla znovu prověřena, a prioritou zůstane i v budoucích cyklech. Na konci předchozího cyklu ověřování byly metody výpočtu čtyř zmíněných členských států považovány za vyhovující.

59. třetí odrážka

To, zda Německo dodržuje doporučení výboru pro HNP přijatá výborem pro HND (GNIC/004), mezi něž patří doporučení o distribuci (GNPC/205), bylo prověřeno v cyklech ověřování, které předcházely poslednímu cyklu. Veškeré výhrady ohledně distribuce nebo výpočtu obchodních marží, jež vyplynuly z těchto dřívějších cyklů ověřování, byly vyřešeny před posledním cyklem.

59. čtvrtá odrážka

V návaznosti na bod opatření stanovený Komisí (Eurostatem) přezkoumal úřad INSEE výpočet mezispotřeby pro služby bydlení poskytované domácnostmi a zvýšil příslušný poměr. Kroky, které podnikl úřad INSEE v oblasti mezispotřeby pro služby bydlení poskytované domácnostmi, byly Komisí prověřeny a schváleny; zdálo se tedy, že v této otázce není třeba Francii vyslovit výhradu.

Komise souhlasí se zjištěním, že v Itálii existuje podhodnocení mezispotřeby pro služby bydlení.

59. pátá odrážka

Komise se domnívá, že Španělsko by mělo používat aktuální a vhodné zdroje údajů. Komise přijala španělské výpočty, jež nebyly v době sestavování soupisu v prosinci 2007 považovány za zastaralé. Mělo se za to, že jejich potenciální velikost nepředstavuje vážný problém, pokud jde o srovnatelnost, spolehlivost a úplnost španělských národních účtů.

ODPOVĚDI KOMISE

59. šestá odrážka

Komise přijala německé, španělské a francouzské výpočty. Jejich potenciální velikost a prostor pro chyby nebyly považovány za vážný problém, pokud jde o srovnatelnost, spolehlivost a úplnost německých, španělských či francouzských národních účtů.

59. sedmá odrážka

Pokud jde o přechod z evidence výroby za ceny výrobce na základní ceny, Komise se touto otázkou zabývala během informačních návštěv týkajících se HND v letech 2008 a 2009. Svědčí o tom odpovědi na dotazník GIAQ a korespondence s úřadem ONS. Vzhledem k informacím, které v té době získala, se Komise domnívala, že je zajištěn řádný přechod na základní ceny s přijatelnou úrovní kvality. V návaznosti na zjištění Účetního dvora bude však Komise tuto otázku s úřadem ONS dále řešit.

60.

Otázka úplnosti se sice podrobně řešila před posledním cyklem ověřování, ale byla prošetřena znovu. Německé, španělské, francouzské a italské metody výpočtu byly přijaty.

61.

Komise bude nadále usilovat o zlepšení kvality odhadů nezjištěné ekonomiky.

62.

Komise dbá na rovné zacházení se všemi členskými státy, avšak rovné zacházení nutně neznamená přezkoumávání každé výhrady pro všechny členské státy.

Systematické kontroly napříč různými zeměmi mohou být vhodné, ale ne vždy praktické, jelikož jednotlivé země se vyznačují zvláštními charakteristikami, kvůli nimž je takové srovnání obtížnější.

63.

Komise se domnívá, že při vznášení výhrad a stanovování dalších oblastí pro zlepšení u problémů zmíněných v tomto bodě Eurostat použil jednotný přístup.

63. první odrážka

Situace v těchto dvou zemích se lišila. V rámci každoročního průzkumu obchodu ve Spojeném království byla v pokynech pro respondenty specifikována mezní hodnota. Komise měla za to, že je tím prokázáno povědomí o příslušných požadavcích a existenci opatření v postupech sestavování účtů Spojeného království s cílem minimalizovat potenciální dopad na HDP. V souladu se zásadou nákladů a přínosů nebyla vydána žádná výhrada. Jelikož však nebyly dodány podrobnosti, bod opatření se stal „další oblastí pro zlepšení“; v této věci se podnikají další kroky. Tam, kde nebyla uplatněna žádná vhodná opatření, např. ve Španělsku, bylo vnímáno vyšší riziko nezanedbatelného dopadu na HDP, a proto byla vyslovena výhrada.

63. druhá odrážka

Situace v jednotlivých zemích nebyly plně srovnatelné. Problémy zjištěné ve Španělsku byly rozsáhlejší než v ostatních zmíněných členských státech. Komise souhlasí s Účetním dvorem v otázce vhodných základních údajů nezbytných pro řádnou evidenci, ale uvědomuje si, že ne všechny členské státy akceptují existenci právně závazného požadavku v tomto ohledu. Komise se hodlá tímto problémem zabývat v příštím cyklu ověřování.

63. třetí odrážka

Konkrétní výhrada vůči Itálii ve věci pachtovného z půdy byla vydána z toho důvodu, že na rozdíl od Německa a Španělska nebylo možné uplatnit systém ESA95, odstavec 4.73.

ODPOVĚDI KOMISE

63. čtvrtá odrážka

Výhrada vůči Polsku se týkala obecnějších problémů v oblasti softwaru k vlastnímu konečnému použití (tj. tržních i netržních výrobců) než v případě Španělska, kde nebyl proveden odhad pro software k vlastnímu konečnému použití pro netržní výrobce. Vzhledem k tomu, že software vyvinutý ve vlastní režii vyrábí hlavně tržní výrobci, je dopad tohoto nedostatku na HND v případě Španělska mnohem menší, a podle názoru Komise (Eurostatu) tak není nutné vznést výhradu.

64.

Stejně jako v předchozích cyklech ověřování byly výhrady stanoveny na základě kvalitativního a kvantitativního posouzení všech otevřených bodů se zohledněním rozpočtové obezřetnosti. Poté, co výbor pro HND přijme návrh hodnotící zprávy pro určitou zemi, Komise podle nařízení o vlastních zdrojích stanoví výhrady bez souhlasu ze strany dotčené země či výboru pro HND. K vydání výhrad je nutné posoudit všechny aspekty konkrétní situace v členském státě v dané době.

65.

Viz odpověď k bodu 57.

66.

Z důvodů uvedených v odpovědích k bodům 59 až 63 Komise nesouhlasí s názorem Účetního dvora. Komise přezkoumala všechny případy, jež Účetní dvůr zmiňuje, a dospěla k závěru, že jediné významné zjištění se týká podhodnocené mezispotřeby pro služby bydlení v Itálii.

66. první odrážka

Komise se domnívá, že potenciální dopad se zdá být nevýznamný.

Viz odpovědi k bodům 57 a 66.

67.

Komise konstatuje, že díky jejímu vlastnímu systému ověřování bylo ve zkoumaném období stanoveno 103 konkrétních výhrad, 6 průřezových výhrad a mnohem více bodů opatření. To vše přispívá ke zlepšení kvality odhadů HND, a tudíž ke spravedlivému rozdělení zdrojů z HND.

69.

Výsledky ověřování byly výboru pro HND předloženy v červenci a říjnu 2011. Na začátku roku 2012 se Komise rozhodla, jaké výhrady vydá. Vzhledem ke struktuře systému vlastních zdrojů by se v každém případě jednalo o rok 2006 dříve, než by mohl být rok 2002 považován za dokončený.

70.

Filozofie Komise spočívající ve „vzájemném hodnocení“ si žádá naprostou transparentnost ve vztahu k výboru pro HND, jenž se nyní z důvodu omezených zdrojů schází dvakrát ročně.

Strategie Komise byla koncipována tak, aby zaručovala, že systémy členských států mají schopnost poskytovat přesné, srovnatelné a úplné údaje a že veškeré zjištěné nedostatky jsou napraveny, a pokud se jedná o významné nedostatky, jsou chráněny finanční zájmy EU. Takto poskytnuté záruky jsou cenné nejen pro Komisi, ale pro všechny členské státy.

72.

Ačkoli je to z právního hlediska možné, Komise považuje časté využívání obecných výhrad za nevhodné, i když jsou stále nezbytné pro zajištění ochrany finančních zájmů EU. Memorandum o porozumění, kterým se řídí rozdělení úkolů v rámci řízení vlastních zdrojů založených na HND mezi GŘ pro rozpočet a Eurostat, bylo v dubnu 2013 doplněno tak, aby byl tento postoj jasný.

73.

V dubnu 2013 podepsaly GŘ pro rozpočet a Eurostat přílohu ke svému memorandu o porozumění nazvanou „Osvědčené postupy týkající se výhrad k HND“, což situaci zlepšilo.

75.

Žádná kontrolní rizika se nevyskytla, neboť byla provedena nezbytná ověření v případě ročních zpráv o kvalitě. Pokud by se některá ze zpráv ukázala být nedostatečně podrobná, členský stát by byl požádán o další objasnění (případně by byla uskutečněna návštěva dané země) a v případě potřeby by byl rovněž vydán bod opatření či výhrada.

ODPOVĚDI KOMISE

76.

Během období, jež je předmětem tohoto auditu, byla připravována nová norma pro sestavování národních účtů (ESA2010). Jelikož v souvislosti se zavedením této normy budou muset členské státy předkládat plně revidované soupisy k HND, výbor pro HND rozhodl, že u revizí uskutečněných v roce 2011 a později lze aktualizaci soupisů odložit do doby po zavedení normy ESA2010.

77.

Komise přezkoumá své komunikační postupy, přičemž zohlední připomínky Účetního dvora.

79.

Komise poskytla podrobné informace o svém přístupu týkajícím se připomínek k jednotlivým zemím v odpovědi k bodu 43 a o průřezových výhradách v odpovědi k bodu 45.

80.

Komise považuje hodnotící zprávy za konečné po jejich předložení výboru pro HND, který zohlednil a podpořil přístup k posuzování přijatý Eurostatem.

81.

Obecný přístup, o který se opíral výběr bodů, jež si žádaly následná opatření, je objasněn v odpovědi k bodu 43.

81. první odrážka

Komise již podrobně objasnila, proč v tomto případě nevydala výhradu, v odpovědi k bodu 51.

81. druhá odrážka

Komise (Eurostat) se tímto problémem dále zabývá jako další oblastí pro zlepšení. Měla za to, že v tomto případě není nutné vyslovit výhradu.

81. třetí odrážka

Komise (Eurostat) se tímto problémem dále zabývá jako další oblastí pro zlepšení. Měla za to, že v tomto případě není nutné vyslovit výhradu.

81. čtvrtá odrážka

Komise (Eurostat) se tímto problémem dále zabývá jako další oblastí pro zlepšení. Měla za to, že v tomto případě není nutné vyslovit výhradu.

82.

Komise prozkoumá možnosti dalšího zlepšení hodnotících zpráv.

83.

Tato stanoviska nebyla úplně stejná. V případě Řecka v roce 2006 nedokázal výbor pro HND určit, zda jsou dané údaje vhodné pro účely vlastních zdrojů, a dohodl se, aby se místo nich použily údaje z předchozího roku.

Pokud jde o členské státy EU-10, výbor pro HND vydal prohlášení, v němž (ačkoli se nejednalo o formální stanovisko) nevyjádřil žádnou námitku ohledně vhodnosti údajů pro účely vlastních zdrojů.

85.

Viz odpovědi k bodu 83.

86.

Komise přezkoumá své komunikační postupy, přičemž zohlední připomínky Účetního dvora.

Stanoviska výboru pro HND byla vždy považována za dostatečnou záruku a byla přijímána jak technickými odborníky v oblasti HND, tak uživateli údajů.

87.

Výboru pro HND sice předsedá Komise, ale tento výbor je složen ze zástupců členských států. Členské státy jednomyslně přijaly stanoviska výboru a nezpochybnily práci Komise (Eurostatu) jako jejich vhodný základ.

88.

Návrhy dalších zlepšení, jež předložil Účetní dvůr během auditu, byly zahrnuty do zprávy za rok 2012 a posouzena byla možnost podávání zpráv o podobných činnostech, které celkově pokrývají všechny vlastní zdroje. Důraz je však nutně i nadále kladen na činnosti, jež skutečně provádí GŘ pro rozpočet.

ODPOVĚDI KOMISE

89.

Jak Účetní dvůr konstatuje na jiném místě v této zprávě, je rozdělení úkolů mezi GŘ pro rozpočet a Eurostat jasné stanoveno v memorandu o porozumění. Otázky kvality údajů se řeší především v rámci procesů, jež jsou v této zprávě podrobně popsány a na nichž se prostřednictvím výboru pro HND rozhodujícím způsobem podílí členské státy v souvislosti s posuzováním vhodnosti všech předložených údajů v oblasti vlastních zdrojů založených na HND; děje se tak s přihlédnutím ke zprávám Eurostatu týkajícím se jeho činností ověřování, v nichž hrají členské státy také svou úlohu.

90.

Podle doporučení Účetního dvora byl ve výroční zprávě o činnosti GŘ pro rozpočet za rok 2012 popsán základ prohlášení o věrohodnosti GŘ pro rozpočet.

91.

Ve výroční zprávě o činnosti za rok 2012 poskytlo GŘ ESTAT informace o vlastních zdrojích založených na HND v části 1 „Výsledky politiky“ a v části 3.1.3 „Opatření přijatá v návaznosti na výhrady“.

V části 2 nazvané „Systémy řízení a vnitřní kontroly“ zveřejnilo GŘ ESTAT informace o postupech práce, na nichž se dohodlo s GŘ pro rozpočet, a tabulku (a poznámky pod čarou) s 18 ukazateli legality a správnosti.

ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ

93.

Komise se domnívá, že vyhodnocení nezbytného počtu zaměstnanců je složité a je třeba jej teprve provést.

94.

Viz odpovědi Komise k bodům 68 až 76.

95.

Viz odpovědi k bodům 26 až 36.

96.

Viz odpovědi k bodům 37 až 67.

97.

Viz odpovědi k bodům 77 až 92.

Doporučení 1

Komise bude dále rozvíjet svou strategii pro ověřování HND s cílem zahrnout strukturovaný a formalizovaný program. Jeho součástí bude analýza rizik a v plné míře se zohlední nákladová efektivnost. Komise bere na vědomí model použitý Účetním dvorem a zváží, které prvky by mohly být pro tento proces přínosem.

Doporučení 2

Zkoumaný cyklus ověřování trval déle, než se předpokládalo, z důvodu rozšíření EU. Komise souhlasí s tím, že by cyklus mohl být kratší, ne však na úkor kvality nebo navýšení prostředků, které jí byly přiděleny.

Komise souhlasí s cílem omezit používání obecných výhrad. V dubnu 2013 byla podepsána nová příloha k memorandu o porozumění mezi GŘ pro rozpočet a Eurostatem nazvaná „Osvědčené postupy týkající se výhrad k HND“; díky ní se počet obecných výhrad výrazně sníží.

Doporučení 3

Komise má zavedené postupy podávání zpráv, ale souhlasí s tím, že další zlepšení jsou možná. Komise používá zásadu nákladů a přínosů, aby určila, zda se má bod opatření změnit na výhradu; o takových případech podává zprávy výboru pro HND.

Doporučení 4

Komise se domnívá, že kvalitativní posuzování má zásadní význam, protože použitá metodika musí být spolehlivá, srovnatelná a úplná. Je to jediný způsob, jak objektivně stanovit související rizika. S rozvojem modelu ověřování se však bude více uplatňovat kvantitativní posuzování, a to v rámci omezení daných stávajícími zdroji.

ODPOVĚDI KOMISE

Doporučení 5

Komise vyzývá členské státy, aby neustále usilovaly o zlepšení. Úplnost byla od počátku důležitým faktorem v procesu ověřování HNP/HND a vždy jím zůstane. Je to téma, které se několikrát objevilo na programu jednání výboru pro HND, naposledy v říjnu 2012, kdy výbor dospěl k závěru, že „bylo obecně uznáno, že národní účty v ESS dosáhly velmi vysoké úrovně úplnosti s ohledem na pokrytí legálních činností v rámci šedé ekonomiky a nehlášené práce“.

Doporučení 6

Komise s tímto doporučením souhlasí. V této věci provede zlepšení.

Doporučení 7

Komise souhlasí s tím, že je vhodné, aby se výhrady týkaly jen významných zjištění. V okamžiku stanovení výhrady jsou však málokdy k dispozici spolehlivé kvantitativní informace. Komise podporuje potřebu transparentnosti při objasňování důvodů, na jejichž základě se rozhodne, že určité problémy se budou řešit jako výhrada nebo že zůstanou dalšími oblastmi pro zlepšení. Nelze tím omezit výsadu Komise vyslovovat výhrady na ochranu finančních zájmů EU.

Doporučení 8

V současné době dochází ke kontaktům a schůzkám mezi jednotlivými odděleními. Komise však bude hledat možnosti dalších zlepšení v souvislosti se stávající správní strukturou.

Doporučení 9

Podávání zpráv o ověřování HND Komise (GŘ ESTAT) v posledních letech neustále zlepšovala. Komise nicméně bere na vědomí zjištění Účetního dvora a souhlasí s tím, že je třeba pokračovat v úsilí o zlepšení.

Komise se vždy domnívala, že podávání zpráv je přiměřené a v souladu s nařízením o HND a že výroční stanoviska výboru pro HND jsou dostačující. Doporučení Účetního dvora týkající se výročních stanovisek bude předloženo výboru pro HND.

Na jiném místě v této zprávě Účetní dvůr uznává zlepšení, ke kterým již došlo, a v nejnovější výroční zprávě o činnosti byla zohledněna doporučení vyplývající z auditu.

Komise se domnívá, že stanoviska výboru pro HND byla vždy vhodně použita pro rozpočtové účely.

98.

Komise má dobře zavedený systém ověřování, v rámci něhož spolupracuje s členskými státy v atmosféře založené na důvěře a v němž se klade důraz na kvalitu. Doporučení Účetního dvora budou zvažována během nadcházející revize nařízení o HND a budoucího rozvoje systému, jenž bude následovat, a to v kontextu omezení zdrojů Komise.

Evropský účetní dvůr

Zvláštní zpráva č. 11/2013

Zajištění správnosti údajů o hrubém národním důchodu (HND): strukturovanější a cílenější koncepce by zlepšila účinnost ověřování Komise

Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie

2013 – 81 s. – 21 × 29,7 cm

ISBN 978-92-9241-401-6

doi:10.2865/35446

JAK ZÍSKAT PUBLIKACE EU

Bezplatné publikace :

- jeden výtisk:
prostřednictvím stránek EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- více výtisků, plakáty či pohlednice:
v zastoupeních Evropské unie (http://ec.europa.eu/represent_cs.htm)
a v delegacích Evropské unie v zemích mimo EU (http://eeas.europa.eu/delegations/index_cs.htm);
můžete se také obrátit na síť Europe Direct na adrese http://europa.eu/europedirect/index_cs.htm
nebo na telefonní lince 00 800 6 7 8 9 10 11 (zdarma v rámci EU) (*).

(*) Informace jsou poskytovány zdarma, stejně jako většina telefonních hovorů (někteří operátoři, telefonní automaty nebo hotely však mohou telefonické spojení zpoplatnit).

Placené publikace:

- prostřednictvím stránek EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

Předplatné:

- u některého z prodejců Úřadu pro publikace Evropské unie (http://publications.europa.eu/others/agents/index_cs.htm).

VÝZNAMNÁ SLOŽKA PŘÍJMŮ V ROZPOČTU EU JE ODVOZENA Z VLASTNÍCH ZDROJŮ VYPOČÍTÁVANÝCH NA ZÁKLADĚ HRUBÉHO NÁRODNÍHO DŮCHODU (HND) ČLENSKÝCH STÁTŮ. ÚČINNÉ OVĚŘOVÁNÍ ÚDAJŮ O HND MÁ PAK ZÁSADNÍ VÝZNAM PRO ZAJIŠTĚNÍ TOHO, ABY BYLY PŘÍSPĚVKY JEDNOTLIVÝCH ČLENSKÝCH STÁTŮ VYPOČTENY SPRÁVNĚ A SPRÁVEDLIVĚ. ÚČETNÍ DVŮR PŘI SVÉM AUDITU ZKOUMAL OVĚŘOVÁNÍ TĚCHTO ÚDAJŮ ZA ROKY 2002–2007 (KTERÉ ZÍSKALY KONEČNOU PLATNOST V ROCE 2012) PROVÁDĚNÉ KOMISÍ. AČKOLI TOTO OVĚŘOVÁNÍ MŮŽE JISTĚ ZLEPŠIT KVALITU ÚDAJŮ O HND, ÚČETNÍ DVŮR DOSPĚL K ZÁVĚRU, ŽE NEBYLO DOSTATEČNĚ STRUKTUROVANÉ A CÍLENÉ NA TO, ABY BYLO PLNĚ ÚČINNÉ. ÚČETNÍ DVŮR KOMISI DOPORUČUJE, ABY SE ZAMĚŘILA NA VÝZNAMNÉ (MATERIÁLNÍ) A RIZIKOVÉ SLOŽKY HND A VYCHÁZELA PŘITOM ZE STRUKTUROVANÉHO A FORMALIZOVANÉHO PLÁNOVÁNÍ A STANOVOVÁNÍ PRIORITY.

EVROPSKÝ ÚČETNÍ DVŮR

Úřad pro publikace

ISBN 978-92-9241-401-6

